

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark.. vierteljährlich RM 1.20
einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 40 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 7. Oktober 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Borba in delo v vztrajnosti!

Reichsminister dr. Goebbels o straži nemškega naroda na zapadu — Sovražnik se boji obrabljanja svojih sil — Führer bo nazadnje odstranil tudi to nevarnost — Nobenega dvoma o nemški zmagi!

Reichsminister dr. Goebbels je obiskal te dni od sovražnika ogrožen zapad, kjer je imel posvetovanja z Gauleiterji zapadnega dela Reicha o totalni vojni vpostavi. Pri tej podani priliki so bila obravnavana vprašanja civilne delne obrambe. Po obisku pri Generalfeldmarschall-u Modèlu je govoril dr. Goebbels v montažni dvorani nekega industrijskega obrata pred tisoči nemških delavcev in delavk, ki so se bili deloma pravkar vrnili z utrjevalnega dela ob zapadni meji Reicha.

Zborovanje je bilo v bližini fronte prava demonstracija nezlomljene nemške volje do nadaljevanja odpora. Vsa demonstracija je bila izraz trdne volje, zapirati ušesa pred sovražnimi gesli in se pripraviti na hrabro obrambo ogrožene domovine.

Ob burnem pritrjevanju zborovalcev je ugotovil dr. Goebbels, da bo vsaka hiša podobna trdnjavi, ako bi sovražniku, ki ima sedaj samo nekaj nemškega ozemlja zasedenega, uspelo začasno prodreti tu ali tam na nemška tla. Doslej so se naše armade borile na tujih ali sovražnih tleh. Danes — tako je izjavil dr. Goebbels — pa ve vsakih pripadnik čet od maršala do neznanega grenadirja, da pomeni sieherni umik izgubo nemškega ozemlja.

Pozebiti ne smemo — je dejal dr. Goebbels —

da se mora sovražnik danes boriti ob nesorazmerno težjih pogojih, kakor je to bilo pred nekaj tedni v zapadnem invazijskem področju. Anglo-Amerikanci morajo premeriti dolge dovozne poti, da bi spravili ljudstvo, orožje in municijo na fronto. Se vedno nimajo na razpolago v bližini fronte se nahajajočih in uporabnih pristanišč. V zvezi s tem je pohvalil dr. Goebbels junaško borbo nemških atlantskih oporišč.

Nemške čete uživajo po dr. Goebbelsovih besedah sedaj prednost krajših dovoznih zvez, tako da se morejo nastajajoče vrzeli razmeroma hitro zamašiti, tudi je lažje spraviti operativne rezerve na ogrožena mesta. Nemške čete so se obenem osvobodile tudi stalnih težav, ki so jim jih doslej v sovražnem zaledju povzročali partizani in teroristi. Cinitelj, ki pomaga štediti delovne sile, je nadalje dejstvo, da nemškemu vodstvu ni več treba v ozadju za fronto organizirati in vzdrževati dragocenih etapnih aparatov. Sedaj je posegla vmes neposredno domača uprava s svojimi oblastmi, s tem pa so obenem odpadli mnogi ne ljubi pojavi, ki spadajo k vojskovanju na tujih tleh. Danes brani nemški vojak svojo zemljo takorekoč pred očmi nemških žena in otrok, sprejemajoč v obrambo njihovega življenja raznoliko nevarnost morilske borbe.

Minister je nato karakteriziral cilje in metode

naših sovražnikov, ki so ob mejah Reicha povzročili generalni naskok z ogromno silovitostjo, da bi izvojevali hitro, toda ceneno zmago. Se pred desetimi dnevi je zadostoval pogled v sovražni tisk za ugotovitev, da so nas hoteli Anglo-Amerikanci do oktobra premagati in vojno v Evropi končati še pred nastopom zime. Sovražnemu taboru se mudi iz različnih razlogov. Roosevelt agitira sedaj za svojo ponovno izvolitev. Zmaga v Evropi bi mu vsekakor pomagala v kampanji za izvolitev prezidenta. Pa tudi Churchill se mudi. Churchill se zaveda, da je angleški narod vsled popolnega pomanjkanja vojnih ciljev že utrujen in vojne nasičen, medtem ko nemški narod take utrujenosti niti ne more pokazati ker vidi ogrožene svoje meje, svoje nacionalno usodo in obstanek Reicha.

Pod vtisom dnevno vedno večjega nemškega odpora je moral Churchill svojo »zmago«, kakor se je to že večkrat zgodilo, preložiti na drugo leto. Anglo-Amerikanci pričenjajo uvidevati, da ne bodo mogli kar tako pregaziti nemške fronte odpora in da se bodo morali sedaj privaditi težavnemu vojskovanju obrabljanja z velikimi izgubami. Nemški odpor se bo v rastoči meri utrdil in ljudske grenadirske divizije, ki se že zbirajo, bodo kmalu v širjem obsegu prispevale k organizaciji močne nemške obrambe na zapadu.

Na tem vzgledu — tako je izjavil dr. Goebbels, — lahko spozna nemški narod sam in neposredno pomen in korist dodatnih obveznosti, omejitev in žrtv, ki jih je moral prevzeti v zadnjih tednih. Uspeh naših naporov, priti zopet na površino, je po ministrovih besedah tedaj organizacijsko vprašanje, kakor je naša zmaga samo vprašanje vztrajanja in pridobitve časa, dokler ne bodo na razpolago številne nove divizije z novim orožjem za olenzivne namene.

Ta vidik velja tudi za našo zračno obrambo. Čim sovražnik radi slabega vremena ne bo mogel vreči v boj svojih lovskih in bombniških odredov, tudine bo več govora o anglo-ameriški premoči na zemlji. Nemško vodstvo pospešuje radi tega izdelovanje lovskih letal ter obstoja utemeljena upravičenost, da bo Nemčija že v doglednem času dohitela sovražno premoč kos za kosom.

O Rooseveltu je znano, da se je zaveroval v idejo, da se bo zrušil Reich, čim bodo Anglo-Amerikanci prekorčili mejo. Sovražnik je sedaj ob meji in je stopil na majhne koščke nemške zemlje. Zgodilo pa se je narobe to, da se je nemški odpor fanatiziral in da je naša obramba postala še jačja. Operativni uspeh pri Arnheimu je pokazal celo po ugotovitvi nekega angleškega lista, da se nemške čete borijo tako kakor v svojih najboljših dnevih.

Največje priznanje je dal dr. Goebbels 185.000 pripadnikom Hitlerjeve mladine in 10.000 delavcem, ki so pomagali izkopati fortifikacije na zapadu. Fortifikacijska dela, izvedena ob stalni vpostavi življenja, so bistveno pripomogla k med tem izvedeni stabilizaciji fronte. V Führerjevem imenu se je zahvalil dr. Goebbels vsem kopačem na zapadu in vzhodu za svojo neumorno in hrabro vpostavo. Minister in zborovalci so se istočasno epomnili dostojno vseh tistih, ki so pri izpolnjevanju patriotske dolžnosti žrtvovali svoja

Von der Westfront

Der Spähtrupp einer Luftwaffeneinheit passiert verdrahtete Straßensperren einer französischen Stadt, um einen Erkundungsvorstoß in die Vorstädte zu unternehmen

PK-Kriegsbericht Bauer-Altwater (Sch)

Srditi boji na zapadni fronti

Močan sovražni pritisk ob belgijsko-holandski meji — V Italiji so se izjalovili vsi sovražni poskusi prodora nemške fronte

V zapadni Holandiji so Nemci pretekli četrtek razbili sovražno mostišče pri Turnhoutu, obenem pa so se izjalovili sovražni poskusi, razširiti vdorno odprtino Eindhoven-Nijmegen. Pri Nijmegen so bili odbiti s pomočjo lastnih lovskih odredov močnejši sovražni napadi. Istega dne so beležili pri Aachen, ob reki Effel in pred Metzom stopnjevano artilerijsko dejavnost na obeh straneh. Pri Nancyju so nemške čete odbile sovražne oklopniške napade, medtem pa je dobro napredoval nemški protinapad pri Chateau-Salinsu. V težkih bojih so nemške čete 27. septembra odbile močne sovražne napade v področju Epinal-Remiremont. Mimogrede izgubljeno ozemlje je bilo sovražniku iztrgano v protinapadu. Zapadno od kraja Lure so nemške čete v menjajočih se bojih s sovražno premočjo izgubile par vasi. Sovražnik je medtem besno obstreljeval nemška atlantiška oporišča. Hrabra posadka trdnjave Calais je pri tem odbila več sovražnih napadov. — V Italiji je sovražnik dne 27. septembra v področju Firenzuola nadaljeval s premočjo svoje celodnevne napade. V težkih obrambnih bojih je sovražnik zavzel neko obvladujočo višino. Sledili so takoj protinapadi. Ob Jadransko so se izjalovili sovražni napadi ob lastni obrambi. — Terorni napadi so veljali mestom Kassel, Köln, Mannheim, Ludwigshafen in Mainz. V srditih letalskih bojih so nemški lovci zbili 72 letal, med njimi 65 štirimotornikov.

Sovražniku se je po poročilih z dne 29. septembra ponesečil poskus, prekočiti z vpostavo silnih padalskih čet reki Maas in Rhein, obiti Westwall s severa ter vdreti v Reich med mestoma Emden in Münster. 2. Angleška armada je radi tega skušala, razširiti svojo napadalno zagazdo preko Eindhovena in Nijmegena. Prišlo je do hudih bojov. Sovražnik je napadal tudi med Anversom in Hertogenboschem. Nemške rezerve so v protinapadih omejele oziroma odstranile nekaj začetnih uspehov sovražnika. Ker so Nemci zavrnili sovražnika pri Luneville-u proti zapadu, so pričeli Amerikanci s protinapadom pri Nancyju. Imeli so velike izgube in malo terenskega dobička. Medtem so se stopnjevali sovražni napadi pri Epinalu in Belfortu. V srditih in menjajočih se bojih so se nemške čete umaknile

življenja. Padli so v obrambi barbarskega zapadnega sovražnika, ki ni niti za joto boljši ali prizanesljivejši kakor boljševiske mase, ki ogrožajo ne samo Nemčijo, nego tudi vso Evropo. Pri preostli tega vprašanja je brezpomembno, ali bodo naše stroje in tovarne uničevali pri izvrševanju svojih načrtov Amerikanci ali boljševiski, ki nameravajo te dobrine z našimi delovnimi silami zavleči v Sibirijo. Milosti ali prizanašanja ni pričakovati niti z ene, niti z druge strani.

Dr. Goebbels je obračunal v svojem govoru z vrhovnim zaveznikiškim poveljnikom generalom Eisenhowerjem, ki hoče omeščati nemški napad s širokoustnimi pozivi, ker njegovim armadam ni uspelo vdreti v Reich. Dr. Eisenhower je namreč izjavil v svojem oklicu, da se morajo vsi Nemci takoj pokoriti povelju takozvane vojaške uprave. Ob burnem pritjevanju je ugotovil dr. Goebbels, da nemški narod ne bo poslušal kakega ameriškega generala, temveč edinega svojega Führerja.

Uničevalna volja sovražnikov nas je samo še bolj ojeklenila in potrdila v bojni odločnosti. Ob burnem pritjevanju poslušalcev je izjavil minister: Preje bomo dobili od dela krvave roke in preje se bomo borili do zadnjega zdihljaja, preden bomo samo za trenotek odložili orožje ter zapali sovražniku. V tem slučaju bi bile zastopni vse žrtve in vsi napor, ki smo jih doprinesli v večletni borbi za našo svobodo in za bodočnost našega naroda. To zemljo, ki je tudi moja domovina, bomo branili kakor trdnjavo z vsem, kar smo in kar posedujemo. Vse bomo storili, nikdar pa ne bomo pastali nezvesti našemu svetovnemu nazoru in s tem nam samim. Četudi so pred nami še težke obremenitve in strme poti, se vendarle zavedamo, da bo Führer naposled premagal tudi to nevarnost. Zmaga bo naša, če se bomo borili in delali v vztrajnosti.

samo v odseku Lure. V Calais-u so se medtem nadaljevali siloviti boji. Sovražnik je prišel mestoma do periferije. — V Italiji so naše čete odbile na jadranski fronti močne sovražne oklopniške napade ter so tako izvojevale popolni obrambni uspeh. — Bombni teror je razsajal nad mesti Kassel, Dessau, Magdeburg in kraji v področju Halle-Leipzig. Ponoči so padale bombe na Braunschweig. Anglo-Amerikanci so 28. septembra izgubili 75 letal, med njimi 50 štirimotornikov.

V Holandiji je sovražnik po sobotnem poročilu nadaljeval svoje napade proti stebriščema svoje vdorne odprtine. Nemške čete so bile pri tem zapletene v težke napadalne in obrambne boje. Pri Maeseycku je bil sovražnik zavrnjen v protisunk. V področju Chateau-Salins je uspelo sovražniku zavzeti v srditih bojih zopet neke višinske postojanke in gozdovna področja. Medtem se je nadaljevala v zapadnih Vogezih in pri Belfortu besneča obrambna bitka. V protinapadu so Nemci na več mestih zavzeli mimogrede izgubljene postojanke. V Calaisu je orožje počivalo za 24 ur, da bi evakuirali v mestu se nahajajoče civilno prebivalstvo. — Nadaljeval se je povračilni ogenj na London. — V srednji Italiji so se nadaljevali boji samo še na Monte Battiglia in tudi na jadranskem odseku so se razvijali le lokalni napadi. — Anglo-Amerikanci so 29. septembra nadaljevali teroriziranje zapadno-nemškega prebivalstva in so padale bombe na vasi in železniške vlake.

Iz poročila, ki je bilo objavljeno 1. oktobra, je razvidno, da so odredi I. kanadske armade kljub žilavemu nemškemu odporu dospeli do Turnhouta, medtem pa so se angleški napadi ob prekopi Juliane razbili. Sovražnik je nadaljeval svoje močne napade pri Chateau-Salinsu ter pri Lunevillu. Srditi boji so se razvili za razne postojanke v zapadnih Vogezih. Premočan ameriškim oklopniškim odredom je uspelo 30. septembra vdreti v mesto Rambervilliers.

Ob atlantski obali ter v oporiščih ob Rokavskem zalivu so zabeležili močno artilerijsko delovanje. — V srednji Italiji je ostal Monte Battiglia po menjajočih se bojih v sovražnih rokah. Ob obali so beležili zgolj lokalne napade na Rubikonu. — Anglo-ameriški bombniki so bombardirali Bielefeld in Münster. Ponoči so vrgli Angleži bomba na Hamburg. Zbitih je bilo 27 sovražnih letal, med njimi 11 štirimotornikov. — Vojna mornarica je septembra potopila 17 ladij s 84.000 bft. Obenem je potopila enega rušilca, tri fregate, štiri hitre čolne in minolovca. Mornariške sile so od 1. do 30. septembra uničile 206 sovražnih letal.

Ob prekopi Anvers-Turnhout ter severno od Turnhouta so se znašle nemške čete v težkih obrambnih bojih s Kanadčani. Nemške čete in Waffen-SS so med Niederrheinom in Waalom vdrele v angleške postojanke ter vrgle žilavega sovražnika proti zapadu. Pri Chateau-Salinsu in pri gozdovih pri Parroy-u je sovražnik pridobil na terenu. Vsa prizadevanja Amerikancev, iztrgati Nemcem zapadne obronke Vogezov, so se izjalovila. Medtem so se končali boji za popolnoma uničeni Calais. Ostanke posadke se še borijo v svojih oporiščih. Nemške težke mornariške baterije pri rtu Gris-Nez so omagale po hrabrem odporu proti sovražni premoči. V septembru so Nemci ujeli na zapadu 10.650 Anglo-Amerikancev, uničenih oziroma zaplenjenih je bilo 1149 tankov in 243 blindiranih avtomobilov, mnogo tovornih jadrskih letal in drugega vojnega materijala. Obenem je izgubil sovražnik 451 letal. — V srednji Italiji so Anglo-Amerikanci zama napadali na dosedanjih žariščih.

Poročilo z dne 3. oktobra je beležilo srdite boje na dosedanjih žariščih zapadne fronte ob ojačeni vpostavi obojega letalstva. Nemške čete so med Niederrheinom in Waalom izboljšale svoje postojanke ter jih držale proti močnim angleškim protinapadom. Južno od Gennepa je sovražnik pritiskal z močnimi oklopniškimi silami, ne da bi dosegel kak bistven uspeh. Medtem se je stopnjevala bitka med Maeseyckom in Aachenom. Pri Chateau-Salinsu se je osvobodila mimogrede obkoljena nemška skupina ter je bilo pri tem zavzetih več vasi. V gozdovih pri Parroy-u

je bil zavrnjen sovražnik v protisunkih. Po najjačjih letalskih napadih sovražnika smo izgubili v Calaisu po srditem boju še zadnja oporišča. V Dünkirchenu in na ostalih oporiščih Atlantika so bili uspešno zavrnjeni sovražni napadi. — V Apeninih je začela 5. ameriška armada znova s svojimi napadi. Amerikanci so bili zavrnjeni pri Firenzuoli, mimo tega pa je bil sovražnik zastavljen v globini bojišča. Ob Jadransko so bili odbiti angleški napadi. — Terorni napadi so veljali mestoma Kassel in Hamm. Ponoči so padale bombe na Braunschweig. Nad Reichom in zapadom je bilo uničenih 30 sovražnih letal. V mesecu septembru je bilo uničenih 1307 anglo-ameriških letal, med njimi 591 štirimotornikov.

Vojno poročilo z dne 4. oktobra poroča o težkih bojih pri Anversu in ob belgijsko-holandski meji. Pri Nijmegen ter ob reki Maas so trčili Anglo-Amerikanci ob žilav nemški odpor ter zadobili težke izgube. Samo južno od Gellenkirchena je zamogel sovražnik izvojevati lokalno omejen vdor v nemške postojanke. V gozdovih pri Parroy-u ter pri Epinalu in Remiremontu so obležali ameriški napadi v našem ognju. V Dünkirchenu so medtem evakuirali civilno prebivalstvo. Na ostalih oporiščih so beležili le lokalne praske. — V Apeninih se upirajo naše divizije na široki fronti ameriški premoči. V erditih bojih za posamezne hribe so bili izjalovljeni vsi sovražni poskusi prodora. Ob jadranski obali je bilo uničenih več angleških čet. — Terorne bombe so padale na Nürnberg, Köln in Rheinland. Angleži so ponoči bombardirali Kassel in Aschaffenburg. Obramba je zbila 31 sovražnih letal, med njimi 13 štirimotornih bombnikov.

Četrta obletnica Trojnega pakta

Préteklo sredo so minila pravkar štiri leta, odkar so Nemčija, fašistična Italija in Japonska sklenile takozvani Trojni pakt za obrambo interesov Evrope in Velike Vzhodne Azije. Pri tej priliki so govorili svojim narodom Reichsaußenminister von Ribbentrop, Mussolini kot zunanji minister fašistične republikanske vlade in cesarski japonski zunanji minister Sigemicu. Govori, ki jih radi pomanjkanja prostora ne more objaviti dobesedno, so bili globoka izpoved usodne skupnosti, ki veže narode Trojnega pakta. V vseh treh govorih je prišla do izraza neomajna odločnost zvezanih narodov, odgovoriti na uničevalne in svetovno hegemonijo naših sovražnikov z borbo na življenje in smrt. Vse tri govore je prešinjala vera, da bodo narodi Evrope in vzhodne Azije po zmagovito končanem boju izvojevali nov red, ki bo dostojen vseh tistih žrtev, ki so bile doprinešene za zmago. Ministri von Ribbentrop, Mussolini in Sigemicu so v svojih globokih govorih izrazili trdo odločnost, da narodi Trojnega pakta v spoznanju sovražnih namenov ne bodo v svojem boju odnehali vse dotlej, dokler ne bo izvojevana nad sovražniki Evrope in Vzhodne Azije dokončna zmaga naše pravne stvari.

□ 900 fantov iz Italije v Sovjetijo. V Južni Italiji pripravljata italijanska komunistična stranka transport, sestojec iz kakih 900 mladih fantov, ki jih bodo poslali v Sovjetijo, kjer jih bodo vzgojili v boljševiškem duhu.

□ Sovjetski režim na Estonskem. Uradno moskovsko glasilo »Izvestija« poroča, da so v Revalu sestavili novo vlado Estonske sovjetske republike. V zvezi z boljševizacijo Estonske prihaja glasom švedskih poročil vedno več beguncev iz Estonske na Švedsko. Med njimi se nahaja baje tudi bivši ministrski predsednik iz leta 1938. dr. Jüri Ulnots.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druck-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner Haupt-schreibst. Friedrich Göbel; 4/16 in Marburg/Dran. Badgasse 4

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1944 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung tritt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Operacije na vzhodni fronti

Nemški protiukrepi proti sovjetskemu prodiranju ob Železnih vratih Zlomil se je upor v Varšavi

Dne 28. septembra so javili živahno bojovniško delovanje pri Železnih vratih. Južno od Orsove so bile zavržene sovjetske sile ter uničeni sovražni odredi, ki so forsirali Donavo. Med Szegedinom in Velikim Varadinom so naše čete zavračale sovražnika na več mestih. Na Sedmogradskem so nemške in madžarske čete v drugi polovici septembra zavržile 30 sovjetskih strelskih divizij ter onemogočile nameravani sovražni prodor. Nemškim četam je padlo v roke mnogo plena. V Varšavi je 27. septembra kapituliralo nadaljnje predmestje skupno z ostanki upornikov v stari trdnjavi Mokotov. Ujetih je bilo več tisoč upornikov, mimo tega pa je bilo evakuiranih 5000 poljskih civilistov.

Na jugovzhodu so planinski lovci izvršili protinapad proti Sovjetom, ki so zapadno od Turn Severina vdrli v vijugo Donave. Mesto Banjaluka je bilo zopet iztrgano tolovajem. Med Szegedinom in Velikim Varadinom so se vrstili uspešni nemško-madžarski protinapadi. V prokrajini Szekel so se naše čete umaknile na odsek Maros. V severnem odseku vzhodne fronte so bili po poročilu z dne 29. septembra izjalovljeni napadi in poskusi prodora čez sto sovjetskih divizij. Boljševiki so izgubili nad 1000 tankov in 698 letal.

Po poročilu z dne 30. septembra so nemške in madžarske čete vrgle boljševike pri Szegedinu in Velikim Varadinu na mejo nazaj. Mesto Veliki Varadin je zopet v nemških rokah. Sovjetski napadi so se izjalovili tudi ob Beskidskih sedlih.

Na Balkanu so se po poročilu z dne 1. oktobra nadaljevali boji pri Železnih vratih. Pri Velikem Varadinu so medtem prodirale nemške in madžarske čete v protinapadih. Ob vzhodnih Beski-

dih so se izjalovili opetovani sovjetski poskusi prodora. Nemške čete so izgubile otok Moon proti sovražni premoči. Na Finskem se umikajo nemške čete po predpisanem poteku.

Pri Železnih vratih se je sovjetski pritisk po poročilu z dne 2. oktobra zopet ojačil. Nemški in madžarski odredi so s pomočjo letalstva nadaljevali svoje uspešne protinapade med Szegedinom in Velikim Varadinom. Na sedlih vzhodnih Beskidov se odigravajo srditi boji. Ponovni sovjetski napadi so bili odbiti ali pa zaustavljeni.

Po poročilu z dne 3. oktobra so prodrli močnejši sovjetski odredi pri Beli Crkvi do srbsko-romunske meje. Pri Aradu, pri Velikem Varadinu in pri Thorenburgu so bili odbiti sovjetski napadi. Težišče bojev v Beskidih je bilo južno od sedla Dukla. V Varšavi se je zlomil ves upor. Po večtedenskih bojih, v katerih je bilo mesto razrušeno, so uporniki kapitulirali. Na otoku Dačó so boljševiki izkrcali svoje čete ter se borijo na jugu otoka z našo posadko.

Proti prodiranju sovjetskih hitrih odredov iz srbsko-romunske obmejnega ozemlja v področje severno in severozapadno od Belgrada so v teku lastni protiukrepi. Tudi južno od velike vijuge Donave se vršijo srditi boji. Uspešni nemško-madžarski napadi so bili zabeleženi zapadno od Arada. Pri Velikem Varadinu so bili zavrženi boljševiki v mahovitem sunku. Medtem so se nadaljevali južno od Dukle težki boji za ceste na Beskidih. Naše čete so po odvozu orožja in vojnega materiala izpraznila mostišča na jugu otoka Dačó. Na Finskem so naše čete na umiku proti severu dosegle zaukazane cilje.

publikanske garde. San Marino je mala samostojna država v srednjem delu Italije. Njena površina znaša komaj 61.000 kvadratnih kilometrov, na katerih živi 15.000 prebivalcev.

□ **Silne aretacije v Bolgariji.** Bolgarski minister propagande Kazasov, ki je poseben ljubljenec Sovjetije, je objavil, da so bolgarske oblasti aretirale 3000 Bolgarov, ki so bili v opoziciji napram sovjetom poslušni bolgarski vladi. Kazasov je imenoval generalnim tajnikom svojega ministrstva žida Menehem-a Fajon-a.

□ **Zedinjene države Severne Amerike so izgubile 42.000 letal.** To število je objavilo washingtonsko vojno ministrstvo, predstavljajoč izgube letal v sedanji vojni. Isto poročilo govori, da so ameriška letala v tej vojni zmetala že milijon ton bomb na svoje nasprotnike.

□ **To so poznavalci umetnosti!** Ameriški tednik »Time« je objavil sledeče: »Ameriški brigadni general ameriškega letalstva je stal nedavno pred cerkvo Svetega Petra v Rimu ter opazoval mojsterska dela Mihelangela. Čez nekoliko časa se je general obrnil k svojim spremljevalcem ter dejal: »To bi bila dobra lopa za letala.«

□ **Banjaluka osvobojena tolp.** Dne 29. septembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo oborožene sile, da so nemške in hrvaške čete ramo ob rami osvobodile mesto Banjaluka v Bosni. Pri tem so prizadele Titovim tolpam velike izgube, zaplenile so pa tudi ogromno orožja in vojnega materiala. Značilno je, da vodstvo tolp sploh ni pričakovalo napada in da je to mesto, kjer je bil baje dalje časa sedež glavnega vodstva Titovih tolp, po dolgem času zopet osvobojeno ter v rokah nemških čet in hrvaške uprave.

□ **Osemdesetletnica rojstva Andreja Hlinke.** Slovaško časopisje se je spomnilo osemdesetletnice rojstva pokojnega Andreja Hlinke. »Slovak« piše, da se mora slovaški narod boriti v duhu pokojnega Hlinke, ako noče propasti.

□ **Tito in Unrra.** Titov parlament v gozdovih je odklonil željo odposlancev Unrra, obiskati področje Dalmacije, ki je zasedeno po njegovih tolpah. Unrra je namreč Titu ponudila dobavo živil za prebivalstvo, ki je pod njegovo upravo, stavila je pa pogoj, da bi njeni zaupniki kontrolirali razdelitev. Tito pač ne želi, da bi zastopniki njegovih anglo-ameriških zaveznikov dobili vpogled v njegove vojno-politične karte, kakor tega tudi ne želi sovjetski poveljnik Bolgarije maršal Tolbuhin, ki je brezobzirno odslovil iz bolgarskega ozemlja angloško-ameriško vojaško misijo, akoravno so sovjetski zavezniki.

□ **Nemci zasedenih vasi niso omahljivci.** Angliški list »Associated Press« poroča, da je zadržanje nemškega prebivalstva v po Anglo-Amerikancih zasedenih vaseh vse drugo kakor ugodno napram zaveznikom. Zavezniška vojaška vlada je morala podvzeti potrebne ukrepe, da je zadržala varnost zavezniških čet. Vse civilno prebivalstvo med 12. in 70. letom je bilo pozvano, da se prijavijo radi popisa. V vsaki zasedeni vasi in v vsakem zasedenem mestu so postavili župana, ki predstavlja zvezo med zavezniško vojaško upravo in civilnim prebivalstvom.

□ **Stavke delavstva v Angliji in Ameriki.** Preko nevtralnih držav poročajo, da je v Angliji pri trdnji Austin v Birminghamu izbruhnila stavka, ki je zajela 20 tisoč delavcev. Vzrok leži v preniklih mezdah. Tovarna izdeluje motorje. V bližini New Yorka v Zedinjenih državah Severne Amerike ležeča tovarna ležajev je nedavno imela mezdni spor, ki je spravljal 2500 delavcev v stavko. Vlada je pri tem posredovala z grožnjo, da prevzame obrat v svojo upravo.

□ **»Brezpogojni odpor.«** V nekem industrijskem področju zapadnega dela Nemčije je na shodu govoril Staatssekretär propagandnega ministrstva in Brigadeführer Dr. Werner Naumann ter med svojim izvajanjem povedal med drugim sledeče: »Poraz Nemčije — mi vemo in to uvidevajo že narod Evrope — ne bi pomenil mir, temveč vojno, kot trajno stanje v Evropi. Zato ne pozna Nemčija nikakšne popustljivosti in nikakšne slabosti. Geslo te odločujoče ure se glasi: Brezpogojni odpor.«

□ **Tito v portugalski luči.** Portugalski publicist Correia Marques piše v listu »Voz« med drugim: »Tito je možakar, ki je začel svojo vojaško kariero kar kot maršal. To ni nič čudnega, ker si dandanes prisvaja skoraj vsak komunistični glavar naslov »maršala«.

□ **Aretacija romunskih ministrov Karlovega režima.** Pod vplivom boljševikov so v Romuniji aretirali bivša ministra v zadnji vladi kralja Karola iz leta 1940., bivšega ministra, predsednika Jon Gicurta, zunanega ministra Ghail Manolescu-ja ter ministra Valer Popa.

Stranka in vojska sta enota

Dr. Ley o borbi nemškega naroda — Največje tajno orožje Nemčije: nacionalsocialistična ideja

Reichsorganisationsleiter Dr. Ley je imel te dni pred preizkušeni frontnimi vojaki, ki so se v posebnih tečajih pripravili za politično delo v domovini, globok govor ter je med drugim izvaljal sledeče:

»Slaherni borec na fronti te osvobodilne vojne mora suvereno obvladati ne samo svojo orožje, temveč mora poleg vojaške hrabrosti posedovati tudi nezmotljivo vero v nacionalsocialistično idejo. Največji del naših vojakov že izpolnjuje ta predpogoj fanatičnega političnega borca. V Nemčiji moramo priti do popolne združitve politike in obrambe. Hrabrosti in vera se stekata skupno z vzbujenostjo, žilavostjo in stanovitnostjo. To je revolucionarni proces naše dobe. Na drugi strani pa doživlja stranka zlasti v obmejnih področjih potrdilo za to, da se ne more omejiti samo na politično in svetovno-nazorno delo ter na oskrbo prebivalstva, temveč mora v odločilni uri zagra-

biti tudi za puško proti sovražnikom Reicha. Izven dvoma je, da so pripadniki stranke kot vojak doprinesli ogromne žrtve. Militantna stranka, ki obračuna z vsakim nasprotnikom je skupno s političnim vojakom garant našega dokončnega uspeha. Naša država ne počiva na dveh stebrih, stranki in vojski, temveč sta zrasli v en sam steb. Najvidnejši je ta proces že na vzhodu in na zapadu, kjer je ogrožena sveta zemlja naše očetnjave.«

Dr. Ley je označil brezkompromisno borbo proti židovstvu kot fundamentalni predpogoj nemške in evropske svobode. Nemški narod je sedaj zastražil svoje meje in bo tamkaj s fanatično zagrizenostjo branil svoja tla. Naj pride, karkoli hoče, kapitulirali ne bomo nikoli! Nemčija je en sam vir energije in volje do življenja, naše največje tajno orožje pa je brez dvoma ogromni obrambni potencial našega naroda, porojen iz nacionalsocialistične ideje in spoznanja.

renci organizacije »Unrra« da je postala umrljivost dojenčkov v Rimu katastrofalna. Od 100 novorojenčkov jih umre polovica. Na kako izboljšanje položaja ni niti misliti. 50 milijonov dolarjev, ki jih je organizacija »Unrra« pripravila za pomoč Italiji, je spričo strašne bede samo kapljica olja na vročem kamnu. Teh 50 milijonov zadostuje jedva za nakup potrebnih zdravil.

POLITIČNE BELEŽKE

□ **»Armada« državnice San Marina premagana.** Nekaj naskočni oddelek nemške oborožene sile je premagal vso oboroženo silo male državnice San Marino. San Marino je pod pritiskom zaveznikov napovedal Nemčiji vojno, nakar je en sam odred nemških naskočnih čet odpravil 1000 mož predstavljajočo armado karabinerjev in 140 mož re-

Kako izgleda „osvobojenje Evrope“

»Blagoslov«, ki se razliva v tistih območjih Evrope, ki so jih že zasedli takozvani zavezniki in jih še zasedajo, ima svoje različne oblike. V Rimu na primer beležijo rastočo umrljivost dece, v Parizu pa vlada spričo nastopajočega mrzlega vremena in vsled nezadostne prehrane epidemija hripe. Vatikan protestira proti strahovladi sovražnih okupacijskih čet, v Bolgariji zapirajo boljševiki na tisoče nedolžnih žrtev, skratka: »osvoboditelji« se obnašajo povsod tako, kakor se niti ne obnašajo v svojih lastnih afriških kolonijah. V naslednjem prinašamo v zvezi z okupacijskim blagom sledeče značilne posameznosti:

Svedski legacijski svetnik Mohn se je vrnil te dni v New York ter je sporočil na neki konfe-

Churchill: „Vojna mora končati do jeseni 1944, sicer...“

O lažeh, ki jih širi OF po Spodnjem Štajerskem — Z boljševiki ni nikakega paktiranja — Dan obračuna z OF je vedno bliže

Boljševiška komunistična sodrga hoče uničiti našo domovino, prebivalstvo in deželo pa hoče izročiti svojemu naročilu Stalinu. Z lažjo in sleparijo skuša OF spraviti Spodnještajerce na svojo stran in jih tako pahniti v uničenje. V zadnjih tednih razširjajo šepetaje sledeče govornice:

»Nemška fronta v razkroju«, »Nemška vojska se punta«, »Führer je mrtev«, »OF je zasedla večji del Spodnje Štajerske«, »Nemci bežijo iz Spodnje Štajerske«, »Nobenih živilskih kart na Spodnjem Štajerskem več«, »Nemčija je vojno že izgubila«, »Kralj Peter se ne sme več vrniti«, »Kralj Peter se je podredil Titu«, »Četniki proti komunistom«, »Stalin bo nam dal novo Jugoslavijo« itd.

Koliko je na tem resnice in kaj se je dejansko zgodilo?

Naši sovražniki nas naskakujejo od začetka junija t. l. z vsemi pozivi ljudstva in materijala, izdelanega v treh letih.

S pomočjo izdajalcev in podzemne sabotažne organizacije v zasedenem ozemlju se jim je posrečilo potisniti vojno v bližino nemške meje. Generalni naskok naših sovražnikov je sledil edinole radi tega, da bi onemogočili zbiranje nemške ljudske sile k zadnjemu zmagovitemu udarcu, merodajna je pa bila tudi bojazen pred novim nemškim orožjem, ki bo postavilo vojno na povsem novo podlago.

Našim sovražnikom se mudi, za njihov tabor pomeni sleherni dan nevarno izgubo, za nas pa pomeni sleherni dan dragocen dobiček. Nastala je dirka za čas.

Churchillu se mudi, zato roti svoje generale, naj pospešijo tempo svoje ofenzive, da bi dobil zmago še pred jesenjo v svoje roke. Churchill je dejal dobesedno:

»Vojno moramo končati do jeseni 1944, sicer...«

Znano nam je, kaj je hotel s tem reči. Ali bo zmagal do omenjenega roka, ali pa bo Nemčija vojno zmagovito končala.

Debelokoži vojni hujskač vé prav dobro, kaj bo prišlo, zato bi rad izsilil odločitev še prej, preden bo prišel naš odločilni udarec. Njegovi računski so napačni.

Obramba ob mejah Reicha se je utrdila in ofenziva Anglo-Amerikancev ter boljševikov je bila v glavnem zaustavljena. Borba za odločitev jim ni bila prihranjena. Za sovražnike ta boj ne bo nikak sprehod, temveč naskakovanje sklenjene obrambne fronte zagrizeno se borečih nemških vojakov, ki vedo, da branijo svojo lastno domovino in svojo rodbino.

Sleheri vojak se zaveda, da gre samo še za nekaj tednov in v najslabšem slučaju za par mesecev in da je treba za premostitev tega kratkega roka vpostaviti vso moč in vso bojevitost. Držali bodo fronto, dokler ne bo čas kot definitivni zavetnik na naši strani.

Lastne vrste so očičene. Kar je bilo gnalega in strohnelega, je bilo izvrženo in uničeno. Atentat na Führerja se je izjalovil s pomočjo božje Previdnosti, kajti drugače si njegove čudežne rešitve ni možno misliti. Komur je dala Previdnost kako naročilo, mu je posodila tudi svojo zaščito. Vsak človek, ki nosi vero v Boga v svojem srcu, zamore iz Führerjeve rešitve izvajati samo ta zaključek:

Führer živi, da nas bo povedel k zmagi

V vseh cerkvah Nemčije so se vršile zahvalne službe božje Z vročimi molitvami so se ljudje zahvaljevali Bogu, da jim je ohranil Führerja.

Tako vidijo močni in verni ljudje današnjo fazo vojskovanja, pri tem pa so kljub težini in trdoti časa prepričani o naši zmagi, ker samo nemška zmaga lahko omogoči Evropi pravično rešitev njenih vprašanj.

Vsem tistim pa, ki so tako neumni ali zlobni, da verujejo drugim več kot nam in da pričakujejo svoj blagor celo od sovražnikov, pa bodi povedano:

Niti najmanj se vojna ne bo odločila na Spodnjem Štajerskem. Če je uspelo komunističnim tolovajem napasti slabo zasedena oporišča ter v ista vdreti, to niti najmanj ne vpliva na celotni

potek vojne. Prebivalstvo občuti »osvoboditev« kmalu na lastni koži, čim izostanejo sol, tobak in redne pošiljatve živil. Tudi dejanski in prostovoljni prisilni rekrutiranci uvidevajo prav hitro, da gre pri OF le za sleparsko podjetje s čistim boljševiškim vodstvom in da je vsakdo, ki se tolovajem ne ubrani do zadnjega, izgubljen brez pomoči.

Neinformirane ljudi lovijo z najneumnejšimi bajkami Danes pripovedujejo, da je Tito »pravzaprav Oton« oziroma »stric kralja Petra«. Jutri pravijo zopet, da bodo Tita zastupili in vpostavili nacionalno Jugoslavijo »tako po angleški zmagi«. Na drugi strani pa prezentirajo že pod Jugoslavijo radi komunizma iz katoliške cerkve izključenega župnika Lampreta iz Schönsteina kot paradnega katolika. To je zmešnjava raznih laži, zavijanj in falzifikatov, ki jim podležejo mnogi Spodnještajerci, ki morajo delati za to težko pokoro. Najboljša pot je ravna pot: Verovati v Führerja in zmago.

Paktiranje s komunističnimi tolovaji ali pa upanje, da bi utegnili imeti komunisti kako sočutje, pomeni samomor. To so pokazali pri nas v malem zadnji napadi isto tako kakor šramotne kapitulacije Finske, Romanije in Bolgarije.

V Packensteinu se je spustil vodja nekega odreda v pogajanja ter dobil zagotovilo svobodnega odhoda, nakar je položil orožje. Ta odred je bil zahrbtno ustreljen in tako se »godi tudi Plincem, Romunom in Bolgarom sedaj, ko so prenehali z odporom in odprli boljševikom svoja vrata.

Z boljševikom ni možno nikako paktiranje.

Kdor se spušča z boljševizmom v kako razmerje, postane njegova žrtev.

Ko je finski ministrski predsednik slišal v Kremlju pogoje premirja, je dobil polom svojih živcev. Romunske in bolgarske državneke, ki so klečevali pred Moskvom in postali orodje boljševizma, so deportirali ali likvidirali. Tudi to je dokaz za naše stalno zagotavljanje, da je slehernik, ki veruje Sovjetom, obenem že ob glavo.

Churchill in Roosevelt ne ščitata nikogar pred boljševizmom, ker tega ne premoreta niti tedaj, ako bi to tudi hotela. Zmaju Stalinu mečeta v žrelo vse, kar jima pride pod roke, da bi ga tako ohranila pri dobri volji. Najprej dajejo narodom razne garancije, češ, le naj se pobotajo z Moskvom, čim so pa narodi položili orožje, jih izročita samovolji boljševiških krvnikov.

V svoji ljudski vojski ima Führer edini branik, ob katerem se bo razbil naskok azijske stepe. Tudi za OF, ki zatrjuje, da vodi »narodno osvobodilno borbo«, v resnici pa le pripravlja pot boljševizmu, bo v doglednem času odbila ura njenega popohega uničenja.

Zima je pred durmi. Vedno več obrambnih sil pribaja na Spodnje Štajersko. Ni več daleč dan, ko bo velik del tistih zasleplencev, ki so šli v gozdove ali pa pomagali tolovajem, delalo težko pokoro.

Spodnještajerci in Spodnještajerke!

Pomislite na to in glejte, da vas ne bo nikdo lahkomišelnost pahnil v nesrečo. Premislite si temeljito slehe ni korak Dan obračuna s komunističnimi tolovaji se bliža vedno bolj. Naj vas najde ta dan tamkaj, kamor spadate po vaši krvi in po tisočletni usodni povezanosti z Reichom: V evropski bojni skupnosti proti azijskemu boljševizmu!

Spodnještajerci in Spodnještajerke!

Ne dajte se preplašiti od plačanih in s krvjo milijonov nedolžnih žrtev ožigosanih terencev OF. Izdržite hrabro kratek čas ob Führerjevi strani, potem boste deležni tudi vseh blagodatih bodoče zmagave kot enakopravni ljudje.

Zivela naša lepa spodnještajerska domovina! Smrt komunističnim tolovajem, sovražnikom miru in reda v naši lepi domovini!

Novi uspehi v boju proti komunističnim tolovajem na Spodnjem Štajerskem

V boju proti tuji komunistični tolovaški sodrgi in njihovim zaslepljenim pomagačem je nemška eksekutiva tudi zadnje dni dosegla zopet celo vrsto uspehov.

24. septembra je varnostna policija v prostoru Fraunheim, ojačena z manjšimi enicami vojske, policije in Wehrmannschaft-a, prišla 11 višjih funkcionarjev — med njimi 6 odbornikov OF, — 1 tajnika, 2 sodelavki tolovaškega štaba in 6 ženskih kurirjev. V tem področju je bilo nadalje prijetih nadaljnjih 11 pomagačev tolovajev.

Istega dne je manjša skupina nemške vojske v področju Planitz na Bachernu zaplenila tolovajem neko skrivališče živil. V boju so bili ubiti štirje tolovaji, trinajst jih je bilo prijetih. Vpepeljene so bile štiri kmetije, ki so jih dotični kmetje stvili tolovajem na razpolago. Pri tej priliki je zletela v zrak municija, ki je bila tamkaj shranjena.

V noči od 27. na 28. septembra je poskusila priti neka tolovaška skupina iz Dolenjske čez področje Pillichberg — Preska v Ratschach — Steinbrück. Carinska zaščita, policija in žandarmerija so odbile ta poskus in so bili tolovaji ob velikih izgubah v svojih vrstah pregnani iz Spodnje Štajerske.

29. septembra je neka bojna skupina vojske zastavila neko močno tolovaško skupino ter jo vrgla preko državne meje. Tolovaji so imeli težke izgube v boju, pozneje še pa vsled eksplozij min v obmejnih zaporah.

Istega dne je prav tako neka bojna skupina vojske zaustavila neko močno tolovaško skupino v področju Trennenberg, severno od Anderburga. Tolovaji so poleg številnih ujetnikov in ubežnikov našli v svojih vrstah 119 padlih. Dejanske izgube so bile pa vsekakor večje. Tolovaje so razkropili, nakar so zbežali v smeri na Bachern.

25. septembra so skušali tolovaji spraviti pri Siegersbergu večje število prisilno rekrutiranih Spodnještajercev čez Savo na Kranjsko. Ta transport je bil zaustavljen. Pri tem se je posrečilo nad

200 prisilnim rekrutirancem pobegniti. Nemške oblasti so jih sprejele ter vrnile rednemu življenju.

1. oktobra je neka bojna skupina vojske, policije in Wehrmannschaft-a zavzela v naskoku kraj Montpreis, ki so ga bili tolovaji prej mimogrede zasedli. Tolovaji so imeli 22 mrtvih in je bilo pri tej priliki osvobojenih 40 prisilnih rekrutirancev. Totalne izgube tolovajev so bistveno višje. Ostanek je bil razkropljen v vse vetrove. Bilo je mnogo plena, med drugim tudi kompletna radio-oddajna naprava.

Boj proti tujim komunističnim tolovajem se nadaljuje!

Besede in dejanja

»Borimo se za svobodo, enakost, bratstvo in demokracijo«, javljajo banditska propagandna glasila. Komunist Kocbek, podpredsednik Osvobodilne fronte, pa je izjavil: »Ne gre nam več za zlom fašizma, ampak za ono zadnjo resničnost sveta: »posest in oblast!« V pravcu te izjave je usmerjen ves napor OF in vse njeno stremenje. Posest in oblast za komunistične roparje, pa neč pogine ves narod ter je treba gaziti po morju krvi!

»Osvobodilna fronta priznava versko svobodo«, vpijejo komunisti. Na Hrvaškem so ubili 63. v ljubljanski pokrajini nad 30 duhovnikov! Kaj pa vpije ta po nedolžnem prelita kri? Komunistom je bil, je in ostane do svoje propasti smrtni sovražnik vsake vere. Ustanovitelj boljševizma, komunistični »bog« in »očče« Lenin je dejal: »Vera je opij za ljudstvo!« Po tem se komunisti tudi ravna. Če pa sedaj v OF drugače govore, so njihove izjave zlagane. Njihovo stališče do vere je jasno razvidno iz umorov navedenih duhovnikov ter mnogih katoliških družin iz ljubljanske pokrajine.

Razgled po bojiščih

Žilavost nemške obrambe po odpadu bivših zaveznikov na italijanski in vzhodni fronti — Zapadna fronta prehaja iz gibljivega v postojanski način vojskovanja — Čas je zaveznik Nemčije — Vojno bo odločilo novo nemško orožje

Ko so Anglo-Amerikanci septembra 1943 po zasedbi Sicilije začeli z izkrcavanjem v Južni Italiji, je kralj Viktor Emanuel izvršil svojo že dalje časa pripravljeno izdajalsko kapitulacijo. Ozadje ogabnega dejanja ni slonelo samo na prirojenih izdajalskih značajnih potezah Viktorja Emanuela, temveč opiralo se je tudi v precejšni meri na koristoljubnost. Po židih podkupljen prestolonaslednik Umberto je svojega očeta prepričal, da imajo Anglo-Amerikanci s svojo materialno in številčno premočjo več izgleda za zmago kakor sile osi. Da bi si oče in sin ohranila svojo »lepo službo« ter za bodočnost rešila sijajno življenje, ki je z isto povezano, sta s pomočjo enakomislečega maršala Badoglija izvršila temeljito pripravljeno in hladnokrvno izdajalstvo. Pri tem pa seveda vse tri ni niti najmanj skrbelo, kaj se bo nato zgodilo z italijanskim narodom, še manj pa, kaj bo z nemško fronto v Italiji, ki so jo hoteli likvidirati skupno z Anglosasi.

Kakor vemo, je na srečo udarna in junaška nemška oborožena sila prekrizala takrat vse račune Anglo-Amerikancev, ki so mislili, da bodo s pomočjo Badoglijeve izdaje takoj zasedli vso Italijo, tam ležeče nemške čete uničili ter si na ta način odprli pot v nadaljnje dele po Nemcih branjene Evrope. Zgodilo se je ravno obratno. Nemci so razorožili Badoglijeve čete, osvobodili so Mussolinija ter prevzeli sami obrambo z ogromno premočjo naskakajoče anglo-ameriške fronte v Italiji. Bilo je to septembra 1943. Sedaj smo v oktobru 1944. Če pomislimo, koliko so izgubili v tem času Anglo-Amerikanci na ljudeh in materialu na italijanski fronti, ne da bi bili našo fronto, ki se je počasi umikala, kjerkoli prebili ali odločno porazili, lahko rečemo, da odpad Badoglijeve oborožene sile Nemčijo ni kdove kako oslabil. Kakor vemo, gre boj za Italijo slej kakor prej naprej in jo za Anglo-Amerikance trd, počasen, izgubonos in neodločljiv o končnem izidu te vojne.

Kakor italijanskega kralja, tako so Anglo-Amerikanci in Sovjeti vabili tudi mladega romunskega kralja Mihaela dalje časa, da bi posnela dinastijo Savoyev in postal izdajalec. Preložitvev nemške vzhodne fronte na romunsko ozemlje ter namigavanja, da bo po zasedbi Romunije po Sovjetih odšel za vse večne čase svojo kraljevsko vlogo, če ne bo odstavil voditelja svoje države, maršala Antonesca in kapituliral, je pogubilo tudi tega komaj nekaj nad 20 let starega mladeniča. Izvršil je želje in navodila svojih sovražnikov. Izročil je državo, narod in Antonesca boljševikom ter prestopil kakor lani njegov poklicni tovariš Viktor Emanuel v tabor svojih sovražnikov. Danes je Romunija boljševizirana v pravem smislu besede. Kralj Mihael je po milosti boljševikov sicer še nekje v Bukarešti, ne da bi imel tam kaj govoriti, pač pa si že išče stanovanje v Londonu, kamor bi rad pobegnil, če ga bodo boljševiki pustili. Tako plečilo mur je prinesla izdaja.

Kakor lani v Italiji, tako so nemške čete letos tudi v Romuniji po odpadu zapeljanega zaveznika takoj prevzele same obrambo fronte. Da se je pri tem prepustilo sovjetom nekaj romunskega ozemlja v svrhu izravnave fronte, ni važno. Saj tudi tukaj na tem delu vzhodne fronte ni padla nikakšna odločitev in verjetno tudi ne bo.

Državnike slabih živcev in nihajočih ciljev je imel tudi Bolgarija. Izdajalska kapitulacija Romunije, nekoliko anglo-ameriških bomb na Sofijo in ostala bolgarska mesta ter pritisk in grožnja Sovjetije, ki ni bila z Bolgarijo v vojnem stanju, je bolgarsko državno vodstvo spravilo do izstopa iz zavezništva z Nemčijo. Komaj so nemške čete zapustile Bolgarijo in že jo je zasedla Sovjetija. Kar je doživela Romunija, to se je zgodilo tudi v Bolgariji. In še hujši je odmev. Vsa dežela se boljševizira. Člane regentskega sveta in vlade ter vodilne politike parlamenta so vtaknili v zapore in nikdo od izdajalskih politikov ni bil deležen kake nagrade ali koristi. Sam princ Ciril, ki je bil predsednik regentskega sveta, leži v ječi in čaka na svojo usodo. Pa tudi umaknitev nemških čet iz Bolgarije ni spravilo nemškega položaja front na Balkanu iz ravnotežja. Fronte so tudi tam intaktne.

Akoravno položaj finske fronte ni bil brezupen, se je finko državno vodstvo z državnim predsednikom Mannerheimom vred dalo preslepiti, da je kljub zavezništvu z Nemčijo sklenilo z Sovjetijo posebno premirje. Kakor sta si Romunija in Bolgarija sami spletli svojo vrv ter si jo dali na vrat, da jih sedaj davi komunizem, tako se je tudi Finska sama prostovoljno izročila boljševiškim krvnikom. Boljševizacija in zasužnjevanje naroda, kjer se nemške čete umikajo, je v polnem razmahu. Bivše politike zapirajo, obmejno prebivalstvo pa beži čez meje v kolikor je to mogoče. Kakor romunski in bolgarski, tako je tudi finski narod izgubil svojo svobodo.

Kljub izgubi hrabrega in sedaj po svojih voditeljih v nesrečo zapeljanega finskega naroda kot zaveznika ni Nemčiji radi s tem povezanega preureditve finske fronte nastala nikakšna škoda.

Celokupen položaj vzhodne fronte je vsled odpada malih zaveznikov, ki so imeli od Nemčije več koristi, kakor Nemčija od njih, približal njeno lego nekoliko bližje k mejam Reicha, ne da bi se bile s tem oslabilе frontne črte. Kakor obrambo južne fronte v Italiji, tako je gledati tudi boje vzhodnega bojišča. V kolikor se smatra potrebnim, toliko se iste izravnava, skrajšujejo in preložitjo. Važno ni, kje ležijo, glavno je, da niso prebite.

Zapadna in glavna fronta je po ustavitvi naših sovražnikov v Holandiji ter po ustavitvi naših gibljivih, odločalnim bojem izogibajočih operacij ob in na meji Reicha, začela sčasoma prehajati v ustaljenje in morebitno delno postojansko vojskovanje. To je uspeh. Anglo-Amerikanci so namreč računali, da se bodo s svojo premočjo po preložitvi naših čet iz Normandije proti mejam Reicha, lahko peljali s svojimi motoriziranimi enotami z isto brziho tudi v nemško ozemlje, kakor so prodirali po Franciji. Ker iz te moke ni bilo in tudi ne bo kruha, je naša zapadna fronta dosegla svoj cilj. Verjetno se bo sovražnik moral zakopati v zemljo v streiske jarke, kjer bo moral prezimiti v trdem in hudem boju, ki mu bo lahko tudi usoden. Saj vemo iz ust in izpod peres naših merodajnih činiteljev, da nam gre za čas, ki ga potrebujemo v svrhu izdelave orožja in materiala. Pri tem imamo v mislih napovedano novo orožje, ki bo odločilo izid današnje vojne na vseh evropskih bojiščih v našo korist.

Zahvala za opravljene kmetijske pridelke

Govor Reichsministra Dr. Goebbels-a in Reichsbauernführerja Backe-ja Oklic Reichsbauernführer-ja — Kmetijsko ljudstvo predstavlja naj-zvestejše Führerjeve bataljone

Na zahvalni dan za spravljanje letine sta v Berlinu govorila Reichsbauernführer Reichsminister Backe in Reichsminister Dr. Goebbels v okviru prireditve, na kateri so izročili odlikovanja zaslužnim možem Reichsnährstana in Landesbauernführerjem. Reichsminister Dr. Goebbels se je v Führerjevem imenu zahvalil kmetovalcem za trud, delo in dosežene uspehe, kar je osiguralo dostej in bo preskrbelo tudi poslej prehrano nemškemu narodu. Reichsbauernführer se je razen tega zahvalil nemškemu kmetijstvu po radiu za uspehe ter ga vzpodbudil za nadaljnjo povečanje storitev. V Gau-u Steiermark je Gauleiter izročil častno diplome zaslužnim kmetijskim delavcem. Reichsbauernführer je izdal še sledeči oklic, namenjen ljudstvu:

»Začetek šestega vojnega leta nas je našel prehranjevalno-gospodarsko v slahem položaju, kakor smo bili ob začetku te vojne. Odvisni smo zopet od lastne zemlje, navezani na našo lastno moč ter skoraj samo na možnosti našega lastnega prostora. Ta ugotovitev ni za nas nič posebnega, ker smo iskali našo moč vedno v nas samih in jo tudi našli. Kar nam je uspelo preko naših meja pridobiti iz evropskega prostora za boj Reicha, je predstavljalo vedno samo dopolnilo. Jedro našega dela je temeljilo vedno v zemlji domovine in nikdar ne bi bili možni v zadnjih petih letih doseženi veliki uspehi, ako ne bi bili imeli samozavesti, ki je izhajala iz lastne moči.

Vojna je zajela v svoji totalnosti ves nemški narod na vseh področjih. S ponosom ugotavljam, da se je totalna vpostava za dvig kmetijske produkcije začela že davno pred izbruhom te vojne in da je samo na podlagi te vpostave možna preskrba živil tudi za 6. vojno leto. To je nepriemerljiv uspeh vašega dela! Kljub temu ne sme biti dvoma, da bo izvrševanje predstoječih namalog težje kakor je bilo doslej. Nemški narod pa ne bo zapustil Führerja in Reich. Ker se tega zavedam, gledam mirno in zaupljivo v bodočnost. Lahko ste sigurni, da bo poravnala skupnost žrtve samo tistim, ki ravnajo pravilno.

Način nemškega kmeta je, da se v hudih časih bojuje še veliko bolj trdo. Vsi veste, da pridejo sedaj odločujoči meseci te vojne. Odločilo se bo,

ali bo v svobodnem Reichu cvetelo kmetijstvo ali se bo pa zadržala dežela v boljševizmu. Boj je hud. Velikanske storitve pričakujem od vas, premagali pa bomo te napore, če bo vsak posemeznik prekosil samega sebe. Ne gre samo za vas, za vašo usodo, temveč ravnatko tudi za bodoče generacije. Bodite pripravljeni na zadnjo odločnost, potem nam nikdo ne more vzeti zmage. Kmetско ljudstvo bo, kakor doslej, predstavljalo najzvestejše Führerjeve bataljone.

„Štiri žlice masti za komandanta, eno za prostaka“

Ujeti tolovaj Jože Konrad iz Vač pri Litiji, ki se je v gozdu skrival pod imenom »Danilo«, je pripovedoval med drugim: »Za komandante in politikomisarje se je kuhala posebna in boljša hrana. Dobili so štiri žlice masti, mi navadni partizani samo eno.« Zagrenjen je še dodal: »Za vsak našiv po eno žlico, na rokavu so namreč imeli znak čina po štiri našive.«

Ta izjava tolovaja Danila je bila že čisto potrjena. Tako na primer je XII. tolovajska brigada izdala posebno povelje, v katerem je natančno določila krog onih, ki so upravičeni hraniti se v štabni kuhinji. So to le komandanti, komisarji, sekretarji in njihovi namestniki, kakor tudi nekaj priležnic, pač vsakokratnih ljubic mogočnjakov. Za vse ostalo ljudstvo ter edinice kuhajo navadne kuhinje. Podpisala sta naredbo politikomisar Majcen ter komandant Jerman.

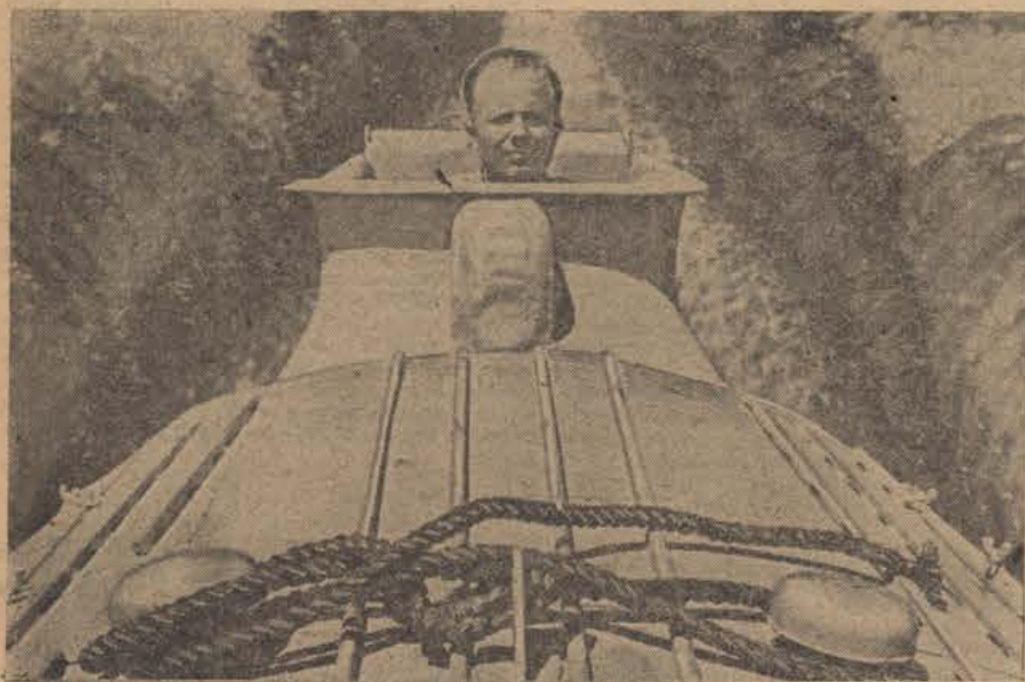
»Smrt fašizmu — svoboda narodu!«

Štabna kuhinja za poglavarje, voda in zelje iz kotla za navadne partizane.

»Svoboda — bratstvo — enakost!«

Štiri žlice masti za komandanta in komisarja, eno žlico za prostakal

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

In Warschau und wieder Ruhe

Der von London und Moskau entfachte Aufstand ist unter den harten Schlägen der deutschen Wehrmacht zusammengebrochen. Die Rebellen sind verstreut, die Zivilbevölkerung hat ihre Kellerlöcher, die während der Kämpfe Schutz boten, verlassen und geht langsam Arbeit nach. Nur Wehrmachtstreifen in den Straßen an die zurückliegenden Kampfzonen — PK-Kriegsbericht Grönert (Sch)

Im Sprengboot gegen den Feind

Mit größter Fahrt rast das Sprengboot mit seiner todringenden Ladung auf sein Ziel los. Erst 150 Meter vor dem Gegner verläßt der Pilot das Boot. Rettungsboote nehmen den auf einem Floß treibenden Piloten später auf. — Kriegsbericht Meis (Atl — Sch)

Ungarische Panzerdivision im Angriff

Im Kampf gegen den Bolschewismus stehen auch ungarische Verbände an der Seite der deutschen Truppen. Schon viele Sowjetvorstöße wurden von ihnen in erbittertem Ringen zurückgeschlagen. — Unser Bild zeigt: Panzer und Panzergranadiere überwinden ein Flußhindernis. — PK-Kriegsbericht Wegner (Atl — Sch)

Die Vernichtung der 1. britischen Luftlandedivision bei Arnheim

In den schweren und erbitterten Kämpfen, in deren Verlauf unsere Truppen gelang, die 1. britische Luftlandedivision völlig zu vernichten, mußte auch die Stadt Arnheim Haus für Haus gestürmt und durchsucht werden, um den hartnäckigen Widerstand der Engländer zu brechen. — Durch die menschlichen Strafen, die mit Toten, Trümmern und Glas bedeckt sind, schaffen gefangene Briten ihre Verwundeten zum Verhandlungsplatz. — PK-Kriegsbericht Jacobsen (To-Ep — Sch)

Zu den Kämpfen im niederländischen Raum

Dampfbrücken bringen Fährdampfer deutsche Truppen über die Scheide. — PK-Kriegsbericht Petersen (Sch)

DER GRENADIER DANKT DEM BAUERN

BEWAHRUNG UND REIFE — KAMPF UND ERNTE

Von Leutnant Hanns Maria Braun

Ein weiteres Jahr der Reife hat sich erfüllt. Die Ernte ist in den Scheunen geborgen. Heiße Arbeit fand ihren verdienten Lohn. Die Hand des Bauern, die in Friedenszeiten nach hartem Zupacken um diese Jahreszeit den Schweiß von der Stirn streichen konnte und sich zum Dankgebet faltend, schließlich zu den stillen Dingen des Winters überging, rührt sich in diesen Stunden höchster Bewahrung des gesamten Volkes im entscheidenden Krieg genau so regt wie zu Beginn des Jahres bei der Saat.

Das ganze deutsche Volk, Bauer und Grenadier, kämpfende Heimat und kämpfende Front, steht seit Beginn dieses Krieges, den ein unabänderliches Geschick in Europa säte, nach wie vor in der Phase des Reifens. Und da gibt es kein Ausruhen und kein Überlegen. Da gibt es nur ermüdliches Fleiß, immer wieder Fleiß. Diese Zeit — und mag sie auch durch den Willen eines

Höheren länger dauern und bänger verlaufen als erwartet — begleitete von jeher im deutschen Volke der Glaube an eine ertragreiche Ernte, auch wenn Wetter und Hagel einen Teil der besten Früchte vernichteten. An diesem Glauben hat sich nichts geändert. Und er muß um so stärker sein, als uns Beispiele aus der Geschichte beweisen, daß das Ausharren und das Zusammenhalten aller verfügbaren Kräfte noch immer zur Ernte, die härteste Bewahrung im langen Kampf noch stets zum Siege geführt hat.

Und der Sinn dieses Kampfes ist allein der Sieg. Er war es zu Beginn des Krieges, als unsere Heere in einmaligen Blitzkriegen dieses Ziel in die ehernen Blätter unserer Geschichte schrieben. Er ist es geblieben, als unsere Armeen zum Stehen kamen und zuletzt im Gegenfall der Materie den gewonnenen Boden zurückgeben mußten. Der Siegeswille, der in den ewig jungen

Herzen unserer Grenadiere, in dem Bewußtsein aller Kämpfenden draußen und dröheim den Lebenstakt schlägt, wird sich jetzt in den Vorfeldern der Heimat im Osten und Westen zu neuen Taten zusammenballen. Er wird durch die Erkenntnis verstärkt und erhärtet, die da besagt: Nun erst recht.

Als unsere Luftwaffe ihre vernichtenden Lasten auf die Insel schmetterte, als die Verbündeten, einer nach dem anderen besiegt, von England abfielen und im Osten die Hauptstadt des Landes von unseren Panzern fast umkreist war, da erlebten die Gegner die gleiche Situation, in der wir uns zu einem Teil jetzt befinden. Nehmen auch wir diese Schläge hin und hoffen wir unverzagt auf die Wendung, die sich nur denen offenbart, die sich niemals selbst aufgeben. Kleinmütige mögen immer daran denken! Wir haben bisher nur gestiegt, und wir gehen infolgegeden nur das auf, was wir uns erobereten. Jetzt gilt der Kampf den Grenzen unseres Reiches. Und dieser Kampf wird zum Siege — wie stets die Ernte aus der Reife kommt —, wenn wir in Auswirkung der langjährigen Bewahrung uns selbst treu bleiben: ausharren und glauben!

In dieser Gemeinsamkeit des Ausharens und des stärkeren Glaubens an das positive Ende, in der Mobilisierung des Willens, dem jetzt unsere Stärke, der sich bald neue Kräfte und neue Wal-

den zugesellen. Vergessen wir das nie! Vergessen wir auch nie, daß durch all die Jahre des Krieges hindurch der deutsche Bauer trotz größter Opfer und schwerster Arbeit am Ende eines jeden Sommers seine Früchte in den Speichern hängen konnte.

Daß noch niemand in unserem Vaterland Hunger zu leiden brauchte, ist keine Selbstverständlichkeit, sondern ein Teil unseres Fleißes, auf den wir mit Recht stolz sein können, und der uns nicht zuletzt dazu berechtigt, an uns zu glauben. Vor allem an den zu glauben, der uns diese Nahrung schenkt. Jeder weiß das dem Bauern zu danken. Am meisten aber wohl der Soldat im Graben. Er, der im Kampf dem Gegner jedes Stückchen Land abringen muß, der um jeden Meter Boden und damit um den Erhalt seiner Heimat sein Leben in die Schanze wirft, weiß am ehesten zu würdigen, was es heißt, kämpfen, d. h. Früchte zu bergen.

Und wenn gerade in dieser Phase der gegenwärtigen Bewahrung der Grenadier seine Hand in die des Bauern schlägt, dann bedeutet dieses Zeichen des Dankes gleichzeitig ein Versprechen, das das gesamte Volk mit dem Willen erhärtet, weiterzukämpfen und durchzustehen, ein Versprechen, das besagt: Wir reifen im Kampf durch Bewahrung, und durch uns reift der Kampf zum Siege! Deutscher Bauer, glaube daran! So mag

der Grenadier sagen, und der Bauer kann antworten: Unser Boden ist der Leib des Vaterlandes, unsere Arbeit wird ihn befruchten, und der Ertrag wird euch erhalten und stark machen für den Kampf und für den Sieg, der eurem Opfer folgen muß!

□ Japanska vojna bilanca: 2347 sovražnih ladij. V času med 8. decembrom 1941 in 7. septembrom 1944 so Japonci uničili, poškodovali ali pa zaplenili 2347 sovražnih ladij, medtem ko značajo japonske izgube v istem času samo 129 potopljenih in poškodovanih ladij.

□ Anglija se boji novega nemškega orožja. Anglijski strokovni list je ugotovil, da so delavci na letališčih vedno bolj zanikerni, češ, da sedaj, ko ni več mnogo slišati o nemških podmornicah, itak ni več nikake nevarnosti. Delavci so mnenja, da se jim večji napori ne izplačajo. Omenjeni list je mnenja, da bo treba nekaj storiti, da se popravi pri delavcih to napačno mnenje. Ne oziraje se na nemške podmornice — tako piše list — ki še vedno zahtevajo velike žrtve med zavezniki ladjevjem, pripravljajo Nemci nova bojna sredstva, ki ne bodo nič manj

strašna. Tudi ameriški admiral Thuisfield je izrazil mnenje, da brezbriznost ni na mestu, kajti iznajdljivi Nemci bodo brez dvoma postržili z novim orožjem tudi na morju.

□ Angliški rudniki srebra v Petsamu. Rudniki srebra v Petsamu na Finskem so last Angležev, ki imajo glešom pogodbe pravico do štiridesetletne eksploatacije. Ker so Finci glasom premirja morali področje rudnika odstopiti Sovjetiji in ker Sovjetija ne oddaja nikakršnih koncesij inozemcem, so vsi rudniki z vsemi napravami vrod prešli avtomatično v lasti Sovjetije.

□ Ubijajte, kolikor močete! Tako povelje je izdal sovjetski politični komisar na Finskem svojim oficirjem, ki so zasedli finsko ozemlje ter naglasil, da naj uničijo čim več Fincev, tudi če gre za žene in otroke.

□ Maršal Petain se nahaja v Nemčiji. De Gaulle je izdal zaporno povelje za maršala Petaina, ki se nahaja s svojim spremstvom že v Nemčiji.

□ Atlantik-karta je neumnost. Tako je izjavil predsednik znanjega odbora ameriškega senata senator Conally na seji, ko so razpravljali o petrolejskem dogovoru med Anglijo in Združenimi državami Severne Amerike.

Proslava petdesetletnice obstoja tvrdke Stanz- und Emailwerke A. Westen A. G.

Ravnočkar je minulo 50 let, odkar je Adolf Westen starejši, rodom iz Remscheid, ustanovil tvrdko Stanz- und Emailwerke A. Westen A. G. v Cilli-ju, ki se je po zaslugi vodstva, delavstva in razmer razširila in razvila v obrat velikega formata.

Že v prvi dobi svojega obstanka je tvrdka Westen polagala važnost na dobrobit svoje delovne posade. Stalnim delavcem se je dajalo brezobrestna posojila za gradnjo stanovanjskih hiš in nakup malih kmetij itd., tvrdka pa je postavila tudi celo vrsto lepih stanovanjskih hiš s kopalnicami. Tovarniške naprave so se vedno izpopolnjevale in modernizirale, obrat je dobil lasten ambulatorij in tovarniškega zdravnika. Že leta in leta ima delavstvo na razpolago svojo tovarniško kuhinjo, čevljarino in krojaško delavnico, kjer se popravlja delavska obuvala in oblačila.

Tej razveseljivi socialni skrbi za delavstvo in namence se je zahvaliti, da se trenutno nahaja med njimi 53 delavskih jubilarov z več kakor 40-letno, 65 z več kot 30-letno in 251 z nad 20-letno službo, ne da bi se naštevale tiste množične delavce, ki so že več kakor deset let v podjetju.

Te delavske jubilate so ob petdesetletnici obstoja podjetja v okviru dveh prireditvenih dni prav posebno počastili.

Prireditve so otvorili z veliko sportno prireditvijo dne 30. septembra, na kateri je delavstvo pokazalo svoje vsestranske sportne sposobnosti. Počastitev zmagovalcev v sportnih tekmah so izvršili slavnostno ob navzočnosti častnih gostov ter 60 zmagovalcem izročili diplome, pokale in plakete. Zaključek je tvoril skupno poslušanje tovarniškega pevskega zbora in sviranje godbe iz Cilli-ja.

V nedeljo, dne 1. oktobra, so ljudje napolnili že davno pred početkom prireditve veliko tovarniško dvorano, v katero sta prišla tudi Gauleiter in Wehrkreisbefehlshaber General der Gebirgstruppen Ringel.

Uvodoma je zasvirala godalni kvartet intermezzo iz opere »Cavalleria Rusticana«, nakar je zapel tovarniški pevski zbor pesem »Hoch vom Dach-

stein an«. Sledil je govor obratovodje, ki je podal pogled v nastanek in razvoj obrata ter se zahvalil vsem članom delovne posade, ki so k temu doprinesli svoj delež. Skupno so počastili spomin pred dvema leti umrlega 93-letnega ustanovitelja tvrdke kakor tudi tistih, ki so se v tovarni ponerečili, padli na bojiščih ali pa umrli kot delavski tovariši.

Ko je General Ringel delavstvu sporočil pozdrava vojakov, so ga poslušalci burno pozdravili.

Višek prireditve je tvorila izročitev častnih listin veteranom dela po Gauleiterju, ki je v svojem govoru izjavil, da spada tudi on med člane delovne posade tvrdke, ki uživa svetovni sloves, ker je zastopnik Führer-ja ter najvišji dostojanstvenik in Statthalter Reicha. Predvsem je Gauleiter v Führerjevemu imenu izrazil zahvalo Führerja in Reicha tistim članom delovne posade, ki so stali dolga desetletja zvesto in neprestano v službi tvrdke ter s svojim delom pomagali ustanoviti njen ugled. Nato je Gauleiter pozval delavstvo, da ostane še nadalje zvesto tovarni, Führerju in Reichu, da bo po tej zmagi lahko vsak dejal: »Jaz sem...« in da se mu ne bo treba obtoževati samega sebe rekoč: »Ah, ko bi bila...«. Gorje tistemu, ki izdaja življenje in potrebuje govorničenja, življenje potrebuje dejanja.

Nato je Gauleiter pozval v ospredje zlate jubilarje, nakar sta se on kot zastopnik Führerja in Wehrmachtbefehlshaber der Alpen- und General Ringel, zahvalila možem in ženam za njihovo zvestobo in vzorno izvrševanje dolžnosti. S srčnimi čestitkami vsem in s pozivom: »Naprej kakor doslej in skupno bomo lahko proslavljali nemško zmago«, je zaključil Gauleiter nad vse uspelo proslavo.

Osvetili in od dela upognjeni moške in žene so stali zarečih obrazov pred nosilci najvišjih oblasti v Gau-u Steiermark ter sprejeli iz njihovih rok častne listine ter od tvrdke ustanovljene vrednostne papirje. Ko je nad 300 delavcev in delavk sprejelo častne listine, je član delovne posade Kelbitch izrekel zahvalo Hans-u Westen-u, ki ni bil vedno samo delodajalec, temveč tudi prijatelj in pomočnik v stiski. S počastitvijo Führerja in odpetjem himen so zaključili lepo uspelo proslavo.

vpliv na prebivalstvo v Črni, Javorju, Topli in Koprivni, odkoder so bili doma.

O Božiču je izgubil Luka. Stabna patrola ga je vzela seboj na »osvobojeno ozemlje«. Od tedaj ni o njem več sledu. Verjetno je, da so ga komunisti osvobodili vsega, kar je imel, tudi življenja, vendar tega s sigurnostjo še ne moremo trditi. Dejstvo pa je, da so oba brata, Vinka in Toma obsodili na smrt ter ju ubili v bližini njenega doma.

To samo po sebi ni nič novega ter dokazuje samo pravilnost naše trditve o poživljenosti komunistov, z druge strani pa meče žarko luč na besedičenja teh izvržkov »o svobodi, bratstvu in enakopravnosti« in na njihova dejanja, kadar ji treba te lastnosti pokazati. Ta slučaj pa je zanimiv še z druge strani. Luka je namreč postal sumljiv zato, ker se je baje (komunisti niso mogli tega z gotovostjo ugotoviti) ob neki priliki izrazil takole: »Sedaj sem v gozdu, ko pa pridejo naši zavezniki Angleži, se jim bom pridružil.« Zanimivo, kaj ne? OF in njena glasila trobijo v svet svoje zavezništvo z Angleži in Amerikanci, v gozdovih pa streljajo svoje »tovariše«, ki se za te »buržujske« zavezniške navdušujejo. Sijajen primer, da si v malem o sodelovanju med zavezniki, zlasti med OF in zapadnimi silami.

Na kako tanki niti visi življenje v gozdu! Če uideš zasuženi krogli policije, te čaka krogla lastnih »tovarišev«, ako nisi 100% komunist. Pa tudi to ne pomaga vedno. Luka je bil celo član komunistične stranke, vendar so ga komunisti trpeli le tako dolgo, dokler jim je bil koristen ter je za njih pridobil ljudske simpatije. Ko pa je postal nepotreben, sta morala radi njega umreti celo njegova dva brata, ki sta bila znana kot nasprotnika Nemcev.

Toda tudi to je razumljivo, saj smo že opozorili in ponovno opozarjamo; Ne za osvoboditev, nego za zasužnjevanje svojih privržencev se zavzema Osvobodilna fronta. Kdor pa noče biti suženj, mora umreti!

□ Svedska upa, da bo ostala nevtralna. Svedski ministrski predsednik Hansson je imel te dni v Stockholmu govor o politiki svoje dežele. V svojem govoru je dejal, da upa Svedska, da bo ostala nevtralna dežela izven vojskovanja. V svrhu zasužnjevanja miru in svobode pa mora Svedska zviševati svojo vojno pripravljenost.

„Kruh! Kruh!“

»Kakor zverjad smo se v hoste poskrili, dež nas premake ter burja in mraz, steze smo skrivne že vse prehodili, v snežne zamete si vtisnili gaz.

Prazni so kotli in mraz nas zajema, ognja ne smemo žažgati — tod, dím bi izdal nas — sovrag nas objema, žar bi ponoči pokazal mu pot.

Trudne oči eno samo besedo v molk in tesnobo moreče žare, kruha, o kruha — to misel prežgočo vrtajo želje v molčeče gore.

Glad nas kot jastreb ujedni obkroža, v blazne privide spreminja se kruh. Noč pa molči, mesečina nas boža, led nas pregrinja zasneženih rjuh.

Ko mraz nas jutranji vse lačne predrami in prazni se kotli v nas zareže, poveleje nas vzdrami, hej s puško na ramni po kruh... čez snežne gore!

Kaj pomeni ta žalostinka? Ali je to himna bele ali plave garde? Ali je to pesem, ki jo pojo tisti Nemci, ki bi morali po prerokovanjih tolovajer že stokrat propasti? Ne, to je pesem, ki vsebuje krvavo priznanje o pravi morali »narodne osvobodilne vojske«, o njenem duhu, o njenem edinem cilju in želji: priti do kruha, najesti se... Kaj svoboda, kaj smrt fašizmu, kaj narod! Poglavitno in edino je kruh, kruh!

Naj v svoji agitaciji ubirajo še tako mile strune, Tone Seliškar, uradni pesnik pri XVIII. tolovajski diviziji, nam je s to pesmijo narisal pravo podobo stanja pri svojih tolah.

Kruh bi seveda lahko imeli na enostavnejši način ter ne bi morali postati zločinci, morali bi le — delati!

„Ščiti vas narodna vojska...“

V Jazbini pri Petriču je bilo. Družina se je spravljala k počitku, ko so zadoneli koraki. Prišli so komunisti, ki so jih preganjale policijske patrole. Gobeždači, ki so stalno trobili v svet, da bodo pobili vse »švabe«, so bežali kakor zajci, dokler niso prekoračili jazbinskega grabna.

Pri hiši so se ustavili, saj je bil njihov stalni dom. Kmet Petrič, ki so ga premotile lažnjive komunistične parole, jih je vedno rad sprejemal ter z njimi delil vse, kar je imel. Nočoj pa je družina imela pomisleke. Vedelo se je za policijske patrole, ki utegnejo priti vsak hip, zato so prosili tolovaje, naj se ne ustavljajo, temveč gredo naprej v gozd, kar rabijo, pa bodo »dobili seboj«.

»Nemcev ni več, tiste peščice policajev, ki blodi po terenu pa se ne bojimo. Če pridejo, jih sam pobijem«, se je rotil Dušan.

Komunisti so ostali pri hiši. V nočni mrak je jočala harmonika, fantje so plesali ter se niso menili za zaskrbljene matere pogleda. Tudi solze v njenih očeh jih niso ganile.

Začelo se je daniti. Znova je zaprosila gospodinja, naj se grupa vsaj sedaj odstrani. Oholo je odgovoril Dušan: »Mar se bojite, saj vas ščiti narodna vojska?«

Ob osmih je zagrmelo. Zaregljali so mitraljezi, zapokale bombe.

»Junaška narodna vojska ni oddala niti strela. Kakor brez glave so bežali komunisti, vsem na čelu voditelj. Domače je pred svojim begom silil Dušan, naj prvi gredo iz hiše z dvignjenimi rokami, češ, na vas policija ne bo streljala, mi pa bomo lažje ušli...«

Ako greš mimo bivše Petričeve domačije, štrle proti nebu le ogoreli zidovi. Veter zavija

okoči njih in človeku se zdi, kakor da toži in vpije nad povzročitelji tega gorja — komunisti. Prišli so z mamljivimi besedami o osvoboditvi in uspelo jim je premotiti ljudi ter jih pahniti v nesrečo. Petrič bi še sedaj gospodaril na svojem posestvu, njegove hčerke ne bi pokrivala prezgodnja ruša, če ne bi podpiral komunistov.

Človek bi pričakoval, da bo voditelj te grupe od svojih predpostavljenih kaznovan. Dušan, ki je tedaj bil komandir čete, je bil kmalu nato postavljen za komandanta bataljona.

Lepše voditelji OF niso mogli pokazati, kako malo jim je za našega človeka, ki so ga nabnili v nesrečo. Povzročilec tega gorja, ki je po vseh bojih in človeških postavah zaslužil kroglo, je bil odlikovan. Tako postopajo komunisti in tako izgleda njihova pravičnost!!!

Petrič ni bil edini, ki je verjel zlağanim komunističnim besedam. Se mnogo je zapeljanih kmetov. Naj jim bo Petrič v vzgled in svarilo, kako daleč jih bo spravila Osvobodilna fronta, ako ne bodo prenehali sodelovati z njo. Kadar jim bo predla trda, jih bodo tolovaji zapustili, na svoja pleča pa bodo morali vzeti kazen za sebe in za druge.

OF sodeluje z zavezniki?

Marsikomu je znano tolovajsko ime »Luka«, za katerim se skriva Janšetov fant iz Koprivne. Bil je med prvimi zaslepljenci na Koroskem, ki so jih komunisti zvalili v gozd. Pozneje sta mu sledila še brata, ki sta v »rdeči svobodi« dobila imeni: Vinko in Tomo. Vsi trije so imeli velik

Spodnještajerci so vedno junaki!

Spodnještajerc piše staršem iz fronte o svojem odlikovanju

Kar je »Stajerski Gospodar« že neštetokrat zapisal, ponavljamo tudi danes, da so Spodnještajerci bili junaki in dobri vojaki v vseh vojnah, če je šlo za obrambo njihove domovine. Najbolj v spominu so pa junaštva Spodnještajerc v svetovni vojni, kjer so si spodnještajerski regimenti vključno nedoletnih spodnještajerskih prostovoljcev priborili nepozabne levorike s svojo hrabrostjo. In ker jabolko ne pade daleč od drevesa, ni čuda, da ima naš list v vsaki svoji številki poročila o odlikovanju sedanjih spodnještajerskih vojakov na vseh frontah. Za hrabro vedenje pred sovražnikom je dobilo vidne znake že tisoče naših fantov in moč, na kar je lahko ponosna vsa Spodnja Stajerska, prav veseli so pa tega njihovih očetje in junaki iz vojne 1914-18.

V nastopnem objavljamo pismo hrabrega spodnještajerskega vojaka Rudi-ja Swer-a, pripadnika Ortesgrupe Thesen, Kreis Marburg-Stadt, ki ga je pisal svojim staršem iz fronte ter ponosno poročal o odlikovanjih, dobljenih za v bojih izkazana hrabra dela.

O. U. 1. 9. 1944.

Ljubi moji!

Uvodoma Vas prav srčno pozdravljam. Sklenil sem, dragi moji, da Vam napišem nekaj vrst in to tem bolj, ker Vam moram sporočiti nekaj ve-

Komunizem ponižuje družino in zlasti ženo

Tudi preprost človek je lahko deležen tihe sreče družinskega življenja. Tudi on je lahko neizmerno bogat v srečni družini, čeprav je reven na zunaj. Zares košček raja predstavlja domek, čeprav reven in skromen, ki ga ogreva materina čuteča ljubezen in ki ga poživlja nedolžen smeh otrok.

Kakor središče družine pa je mati, ki sebe poživa, da drugim luč daje, ki družinske člane veže med seboj tudi do groba. Najsvetejši poklic vsake žene je, da postane mati, pomočnica, učiteljica, posredovalka, priprošnjica, svetovalka in vodnica svojim lastnim otrokom.

Družino zahtevajo naravni zakoni, ki niso od včeraj do danes, marveč so od začetka postavljeni človeku v srce in dušo. Družina je temelj človeške družbe. Kdor ruši družino, ruši domovino in pripravljaja pogin narodu. Zgodovina dovolj zgovorno kaže, da se je propad narodov začel zmeraj z razkrajanjem družin.

selega, kar bo razveselilo tudi Vas, kakor že veseli mene.

Včeraj popoldne mi je moj najvišji poveljnik pripel na prva odlikovanja Eisernes Kreuz I. Klasse. Vedno nosim to odlikovanje in prav ponosen sem nanj. Ponosna je pa lahko tudi vsa naša družina ter vsi nosilci imena Swer, ker je s tem odlikovanjem podan dokaz, da se preliha po naših žilah tieta junaška kri, ki so jo imeli v prvi svetovni vojni naši očetje.

To še pa niso vsa odlikovanja, ki sem jih dobil in Vam o istih še ni znano. Dobil sem tudi odlikovanje naše sosedne zavezniške države. Pred par dnevi sem dobil hrvaško srebrno svetinjo za hrabrost. V celoti sem imejtelj sledečih odlikovanj: 1. Eisernes Kreuz I. Klasse. 2. Eisernes Kreuz II. Klasse. 3. Infanteriesturnabzeichen. 4. Verwundetenabzeichen. 5. Ostmedaille in 4. hrvaške hrabrostne svetinje v srebru.

Prav rad bi videl, da objavi vse to spodnještajersko časopisje. Javite o odlikovanju tudi organizaciji Steirischer Heimatbund. Potrdilo o podelitvi odlikovanja Eisernes Kreuz I. Klasse Vam pošlem v kratkem po neki osebi, ki potuje v Nemčijo.

V ostalem ni pri meni nič novega. Srčno pozdravlja vse Vaš sin

Rudi
N. J.

Komunizem je po svojem bistvu v nauku in praksi nasproten družini. Marksistično-komunistični ideolog žid Marx je razvijal o družini sledeče misli: »Komunizem ne pozna doma, kajti vsaka zasebna lastnina je po komunističnem nauku tatvina... Otroci se ne prepuščajo materam, ampak se oddajo v skupna odgojališča. Otrok ne sme poznati očeta in matere, ampak le skupno rednico — komunistično družbo.«

Torej, namesto osrečujoče družine — komunistična družba. Namesto nedolžnih ljubkih otrok — komunistična družba. Namesto tihega mirnega doma — komunistična družba.

Tako hoče komunizem opehariti in je v Rusiji že opeharil ženo za njena materinska čustva, otroke za materino skrb in ljubezen, vse pa za toplo družinsko srečo.

Komunizem ustvarja le sužnje, robote, številke brez duše. V Sovjetski so se obnovili časi in razmere, kakršne so vladale v Egiptu za časa faraonov. Milijoni delavcev in delavk robotajo in gladujejo v odgovedi vsake osebe in družinske sreče. Vsled stalne nevarnosti pred strelom v tilnik ali pred sibirsko sužnostjo garajo, samo da bi boljševiška država mogla zgraditi Rdečo Armado, z

njo napasti ostali svet, ga premagati, zavladati in zasužnjiti.

V boljševiški Sovjetski, kjer baje vladata »enakost in bratstvo« ter brezrazredna družba, živi poleg gladujoče, stiskane in zasužnjene ljudske mase tudi razred tovarišev in tovarišic, ki imajo vsega v izobilju, ki vodijo delavne sloje ter se maste od njihovih žuljev.

Take enakosti si noben pameten človek ne želi. Tudi ne naši delavci in delavke, ki so že po eramotnih dejanjih boljševiških tolovajev lahko videli, kakšen umazan ideal ženske je postavil komunizem: morilko, vlačugo in izdajalko. Nasproti tem ženskam se postavlja delavsko ženstvo v boj proti komunizmu — partizanstvu. Ne s pištolo in bombo v rokah, ampak z gorečo dušo in z ljubečim srcem v prsih ter s pridno in delavno roko hočejo naše žene pomagati svojemu narodu.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Anglo-ameriški teror v Belgiji. Zavezniške vojaške oblasti so v Belgiji aretirale doslej 25.000 oseb. V par dneh so izrekle več sto smrtnih obsodb. Kljub temu trdi angleški tisk, da vlada v zasedeni Belgiji še vedno tajna opozicija globoke nacionalsocialistične korenike. Novo postavljena belgijska vlada, tako poroča angleško časopisje, se je pokazala nezmožno, skrbeti za varnost zavezniških čet v Belgiji ter nosi vso odgovornost za kaos, ki je zavladal.

□ Boljševiški šef vlade v sovjetski Estoniki. Glasom poročil iz Moskve, so Sovjeti imenovali A. Weimar-ja predsednikom sveta ljudskih komisarjev sovjetske republike Estonske. Prvim tajnikom osrednjega odbora komunistične stranke na Estonskem je imenovan G. Karotamm.

□ Boljševiki izpraznujejo bolgarske tovarne. V to svrhu je dopotovala v Sofijo sovjetska gospodarska komisija, ki bo izdelala tozadevne načrte. Največji interes boljševikov predstavlja bolgarska oboroževalna industrija, ki je delala doslej za bolgarsko oboroženo silo.

□ Tolpe so povsod enake. Slovaški list »Garčista« piše v nekem svojem poročilu sledeče: »Kdor samo enkrat pogleda v obraz tolpam, ki so jih s padali spustila sovražna letala na slovaška tla, se ne more obramiti vtisa, da gre za šolane mednarodne zločince, katerim ni niti za Slovaško, niti za Slovake, temveč edino za boljševizem.«

□ Nov denar za Belgijo. »Daily Express« poroča, da tiskajo v Angliji 51 milijard frankov novega belgijskega denarja, ki bo prišel prav »zavezniškim četam pri njihovem nakupovanju v Belgiji.«

□ Madžarska je ustanovila nacionalno gardo. Njena naloga je, podpirati javne varnostne organe pri vzdrževanju miru in reda.

Zatemnitev od 9. do 15. oktobra
od 18.15 do 5.30 ure!

Tako farbajo Kranjce

„Mister Jones bo posetil Dolenjsko“ — O Rezi, ki je tolovajem zmešala „miting“

V Kranjskem brdu na Dolenjskem so komunistični tolovaji v dobi bojev, ki so se odigrali na omenjenem ozemlju, priredili nekako vaško veselico vzporedno s takozvanim »mitingom«. Kot posebno atrakcijo so si izmislili tudi »prijod častnega tovariša angleškega generalmajorja in polanca zavezniške angleške vojske Mistra Jonesa«. Prebivalci omenjene vasi so morali znositi na kup jedajo in pijačo za tolovaje, ki so se bili temeljito pripravili za farbanje ubogih Kranjcev. Na »mitingu« je prvi spregovoril komisar v imenu komunistične partije. Razlagal je ljudem, kaj je »partija« in jih navduševal za »osvobodilno vojsko«. Govoril jim je o slavni zavezniških, ki jih podpirajo z orožjem in vsemi mogočimi stvarmi. Medtem je pokazal poslušalcem novo puško in dejal: »Poglejte, pravijo, da Angleži ne pošiljajo nam. Komu pa? Saj celo na puške natisnejo, da je namenjena za OF. Kar glejte debelo, kaj piše tu gori: Made OF England... To bi se reklo po naše, da Anglija daruje to puško za OF ali tako nekako, in OF smo mi. Smrt fašizmu!«

»Svoboda narodu« so zapirali vsi vprek, kot so se v enem popoldnevu naučili od rdečih. Krulje je raztegnil harmoniko.

Nato je nastala grobna tišina. Vrata so se počasi odprla, med množico se je rinil velik, kosmat človek, z belo brado, rumenimi brki, zelenimi naočniki in z velikim slamaikom. Obleden je bil v oguljen frak in ozke hlače, ki so bile spodaj zataknjene v škornje. V ustih je držal elegantno pipo, v desnici pa lepo marelo. Po prvem presenečenju so ljudje zagrmeli: »Smrt fašizmu« in dvignili pesti v pozdrav. Anglež je prav tako s pestjo odzdravil.

»Well, well! All right!« je dejal s ponarejenim glasom, se rokaval z vsemi »štavnimi« nato je počasi zlezal na mizo. Navdušenje se nikakor ni moglo poleči.

»All right! All right!« je mrtil ljudi, ki so zijali vanj. Potem se je oddahnil, zavzel »angleško pozo« ter pričel govoriti:

»Dear Slovenians!... I am glad to see, that... in že se mu je ustavilo. Komisar je skočil na mizo in prevedel zbranim njegove besede. Val navdušenja se je zopet razlegal po zakajeni gostilni. Jones je neprenehoma mrtil z »all right!«.

Potovka Reza pa je sumljivo opazovala »angleškega majorja«. Mnogo je že hodila po svetu, mnogo ljudi je spoznala, tudi Angleže. Toda ta

»mister Jones« so ji ni zdel prav nič Angležem podoben. Ravno, ko se je zopet pripravljala, da bi znova začel svoj govor, je potovka izbruhnila:

»O, Frenk! Kaj siti? Ali si tudi ti pri Osvobodilni fronti?«

Mister Jones — Frenk je bil osupnjen. Obupno je pogledal okrog sebe in ni mogel več spraviti besede iz grla. »B-bab-b-b-nici s-se j-j-j zm-meš-š-šalo« mu je ušlo.

»Kod vendar hodiš že dva meseca? Čisto sem mislila, da so te Lahi zaprili!«

V gostilni je nastalo mučno razpoloženje. Sicer niso vsi razumeli besed, a vendar so videli, da zna »Mister Jones« tudi po kranjsko.

»Kar po naše naj pove, saj zna! Govori kranjsko, da te razume celi svet...!« tako in podobno so vzklikali.

Medtem so alarmirali prihod »Belegarde« OF-arji so jo pobrisali, zaregetale so strojnice in mnogo jih je popadalo. »Mr. Jones« se je s težavo rešil. Ko je prispel po več kot dveurnem begu v Oslice, ni imel prav nič drugega »angleškega« na sebi kakor pol brk. Ko se je umil in si slekel izposojeni frak, je postal zopet stari razcapani gošar. Prebivalci Kranjskega brda pa so se medtem preplašeno poskrili po hišah. Samo nekaj ur jim je bilo dano uživati »blagoslov« nove »vlade OF«, a le prehitro so jih pustili »narodni osvobodilci« sramotno na cedilo. Oči so se jim odprle, toda prepozno... S tolovaji so izginali tudi mastni prašički in kokoši. Tako je končal miting OF-arjev s slavnim kranjskim Angležem Frenkom ali Franclom

UMNI KMETOVALEC

Pozor pred San José kaparjem!

San José-kapar je eden izmed novejših, silno nevarnih sadnih škodljivcev. Prvič se je pojavil v severni Ameriki, v kraju San José, odtod tudi njegovo ime. Po prenosu v Evropo se je prav kmalu razširil po sadnih pokrajinah naše celine. Pri nas so ga prvič našli nekako pred devetimi leti v okolici Marburg-a. Razširil se je bil potom neke trqovske drevesnice, ki je bila radi tega leta 1937. zaplenjena in uničena.

San José-kapar je ščitasta uš, ki se nahaja nepremično na enem in istem mestu skorje debel, vej in mladik, pa tudi na listju in plodovih. Tod je zasidran s svojim, včasih po več milimetrov dolgim sesalnim rilcem, s katerim sesa drevesni sok. Najti ga je na vseh sadnih plemenih, najraje na ribezovem grmičevju, na jablanah in hruškah, dostikrat pa tudi na leptičnem grmičevju. Ljubi toplo podnebje ter se v toplih vinorodnih krajih silno hitro množi. V ugodnih razmerah ima do tri rodove na leto, ena sama samica pa ima do 500 mladicev.

Kako ga ugotovimo?

San José-kapar je silno skrite narave, njegov ščit je namreč iste barve kot skorja drevesa in se ga silno težko opazi; navadno šele tedaj, ko za drevo ni več rešitve. Najlažje ga je najti v jeseni, ker je tedaj njegov razvoj na višku. Močnejše napadena mesta izledajo tako, kakor da bi bila s pepelom posuta. Ako si pa stvar natančneje ogledamo, vidimo, da so to gosto naseljeni ščiti, včasih po več plasti vrh drugoga. Ako dvignemo tak ščit, ki je sestavljen iz več krozkov, s konico noža, opazimo oranžno-rumeno uš nekoliko ovalne oblike. Ta uš je dorasla milimeter velika, včasih celo večja. Na nekem manj napadenem mestu najdemo tudi manjše in mlajše uši, čijih ščit je enake barve. To so kaparji v doraslem in popolnoma razvitem stanju.

Kaj storiti, ako najdemo napadena drevesa?

Dolžnost vsakega sadjarja je: vsako sumljivo najdbo takoj prijaviti pristojnemu rastlinsko-zaščitnemu uradu (Pflanzenschutzamt), pa tudi občini, oziroma občinskemu Baumwart-u. Zanikernost glede prijave ima zle posledice za sadjarja samega, prav tako pa tudi za vso okolico, ker se San José-kapar širi z največjo naglico, predvsem pa v zanemarjenih sadonosnikih. Mimo tega je sleherno zatajevanje po zekonu kaznivo.

Zatiranje kaparja.

Kakor vsem drugim kaparjem, se pride tudi kaparju San José z ozirom na njegov ščit težko do živega. Izkušnje so pa pokazale, da se ga z vztrajnostjo zatira na naslednji dotedajni način:

1. Vsa močnejše napadena drevesa je brez razlike posekati, ker bi bili vsi drugi ukrepi brezuspešni. Izkopati se jih mora s koreninami vred, ker bi morebitni, iz korenin nastali pooganiki, ki se jih rado prezre, ostali nositelji kaparja. To velja tudi za vsa manj napadena drevesa, ki hirajo iz drugih razlogov ter za staro drevje, ki ne donša več rednih dohodkov.

2. Vsa ne prestara, sicer zdrava in bujno rastoča drevesa, ki so manj napadena po vseh delih, je treba pomladiti. V tem smislu je treba veje temeljito prikrajsati ali obrezati in razredčiti. Gle dati je tudi na to, da ima drevje predpisano razdaljo in je vsa prečista drevesa posekati. Redčenje in krajsanje vej ima svoj pomen: škropljenje izvršimo lažje in temeljiteje, kar v nasprotnem slučaju ni izvedljivo.

3. Vsa pomlajena in obrezana drevesa je s strguljo temeljito očistiti stare odmre skorje ter jih od vrha do tal ostrgati z jekleno ščetko in je mnogokrat uspeh odvisen že od takega temeljitega čiščenja. Nič ne pomaga še tako temeljito škropljenje, ako drevje ni bilo predhodno temeljito očiščeno. Predvsem velike važnosti je ščetkanje, ker se s tem odstranijo ščiti ter se večino kaparjev uniči že na ta način. Vsekakor pa jim tako škropivo pride bolj do živega.

4. Vse predhodno očiščeno drevje se na pomlad, čim je dovolj toplo, nekaj nad ničlo (škropivo ne sme zmrzniti, ker je sicer brez učinka), temeljito poškopiti. Škropljenje se izvode z močnim curkom pod visokim pritiskom, da prodre škropivo tudi še v morebitna skrivališča. Drevo poškopimo od vrha do tal in mora biti drevo s škropivom takorekoč oprano. Merodajna je poleg tega tudi gostota škropiva. Dobro se obnesejo:

10—15 odst. Neodendrin, 20—25 odst. Dendrin, Mixdriin in slično. Tudi 2—3 odst. novejše škropivo, takozvani »Gelbspritzmittel«, kako: Selinon Neo, se dobro obnese. Najbolj pa se je obneslo škropivo, pridobljeno iz mineralnega olja in sicer takozvani Minodrin v 10odst. gostoti. Škropljenje istih dreves se pa ponovi naslednje in še tretje leto, torej tri leta zaporedoma v enaki gostoti. Le v slučaju, da ni opaziti nikakega nadaljnjega razvoja San José-kaparja, se gostota škropiva zmanjša in preide v normalno gostoto. Vsekakor pa se mora škropljenje v nadaljnjih letih vršiti redno še nekaj let z normalno gostoto kakor s 5—6odst. Neodendrinom, 8—10odst. Dendrinom ali Mixdriinom, z 1odst. Selinon Neom itd. Razen napadene drevja je treba škropiti vsa nadaljnja drevesa tako daleč naokrog, dokler se ga strajeni nasad in dokler ni kakega večjega presledka med sadonosniki ali drevesi. Kier se stikajo sadonosniki s sosednimi sadonosniki, mora škropljenje izvršiti tudi sosed.

Vse odpadke od napadene drevja je čimprej uničiti, in vsak način pa pred prihodom toplejšega vremena. Obstoja namreč nevarnost, da je ostal kapar za slučaj, da so veje še v soku, še pri življenju ter je tako prišel do razvoja prvi rod. Najbolje je, ako odpadke od čiščenja sežemo na licu mesta. Debla in debelejšje veje je čimprej odstraniti iz sadonosnika, jih sesekati v drva in zložiti v vrste, da se do spomladi dobro posušijo. S tem je tudi kaparju odvzeta možnost nadaljnjega širjenja.

Pomlajenje dreves ima to prednost, da se škropljenje lahko temeljito izvode z istočasnim štedenjem škropiva. Popravi se tudi oblika krone, pri čemer je treba tudi upoštevati nadaljnjo strokovno odgojo. Drevje ponovno močno požene, je odpornejše, postane rodovitnejše ter donša lepši in kakovostnejši sad. Ob času škropljenja z zgoščenimi škropivi drevje itak ne more roditi, ker

je cvetno brstje več ali manj prizadeto od škropiva.

Pri izvedbi zatiranja San José-kaparja se je strogo držati navodil in odredb pristojnega rastlinsko-zaščitnega urada. Kar se pa tiče praktične izvedbe, predvsem pa vzgoje ponovno pomlajene krone, pa se je držati nasvetov izkušenega sadjarskega svetovalca ali pristojnega Baumwart-a.

Izolacija ali ločitev okuženih dreves.

Velike važnosti je izolacija ali ločitev v svrhu preprečitve nadaljnje okužitve. Tu je upoštevati naslednje:

1. Previdnost pri nakupu mladih dreves. Drevesca nikoli kupovati od zakonitih drevesničarjev, zlasti ne iz ogroženih krajev.

2. Cepičev nikoli nabavljati iz ogroženih krajev, še manj pa od okuženih dreves, pa tudi ne od dreves, ki so sicer že izlečena, ker se vedno obstoja nevarnost nadaljnje okužitve.

3. Vsako dobavo rastlin, cepičev, potaknjencev itd., četudi izvirajo iz neogroženih krajev, naj preiščejo na pristojnem rastlinsko-zaščitnem uradu. Ako izvirajo drevesa iz drevesnice, je zahtevati spričevalo ali garancijo, da so drevesca pod kontrolo in prosta San José-kaparja.

4. Sadje od okuženega drevja uporabimo doma v gospodarske namene (sadjevec, sušenje, marmelado itd.). Tako sadje ni za prodajo in je uporabno le za dom. Kot namizno sadje je uporabno le v izjemnih slučajih po oredhodnem strogem eortiranju.

5. Vse odpadke iz sadonosnikov je uničiti, sesekati, posušiti in uporabiti za kurivo. Vsaka odaja odpadkov drugim osebam se naj prepreči, ker obstoja s tem nevarnost razširjenja.

6. Ker se San José-kapar širi tudi naravnim putem, na primer v poletju, kadar so male ličinke prilezle na dan, jih razne ptice prenesejo nevede na zdrava drevesa. V gostih nasadih in gostih kronah pa prilezajo same iz veje na vejo in z drevesa na drevo, v kolikor se stikajo drevesne krone. Načelno torej sadimo malo drevje v zadostni razdalji, najmanj 12 metrov. Staro drevje je primerno negovati ob istočasnem redčenju drevesnih kron, dočim je v ogroženih krajih redno izvajati škropljenje.

GOSPODARSIVO

Strojna industrija

Beseda stroj (Maschine) je nastala iz latinskega izraza machina in grškega mechane ter označuje napravo za prenašanje učinkov sil, ki opravljajo tehniško koristno delo.

Stroji so sestavljeni iz nepremakljivih in gibljivih delov. Premakljivi deli tečejo redno v predpisanih jim tirih, ponavljajoč dodeljen jim delovni proces. To se vrši potom človeške, živalske, vetrne, vodne, plinske, parne ali električne sile.

Tehnika deli stroje v glavnem v dve vrsti. V stroje za pridobivanje gonilne sile in v stroje za opravljanje dela. Med prve je šteti parne stroje, parne in vočne turbine, kurilne motorje ter v širjem pomenu tudi dinamostroje in elektro-motorje. Delovni stroji so dvigalne naprave, bagerji, stružnice, vrtnali stroji, žage, stiskalnice, škarje itd.

Stroje je razlikovati po namenu, kateremu služijo. Imamo na primer tekstilne, orodjarske, pivovarske, mlinske, kmetijske stroje itd. Začetki zgodovine razvoja strojev segajo v predzgodovinsko dobo. Zgodovinarji trdijo, da je rodil kameniti sveder, s katerim so kresali ogenj, idejo za izum vretena in lončarskega koluta. Lončarski kolot za izdelovanje posode iz gline je pokazal pot do izuma stružnice.

Prvotni stroji so bili urejeni na pogon s človeško silo. Razvoj tehnike je pozneje nadomestil v največji meri človeške roke ali noge s silami, ki jih olčveštvo pridobiva iz naravnih sil.

Pod imenom strojna industrija je razumeti vse panoge industrije, ki izdelujejo stroje. Stroje v modernem smislu besede izdelujejo, odkar so izumili parni stroj, ker je uporaba pare ustvarila predpogoj za današnje strojno tehniko. Stroji so se razvijali in izpopolnjevali vzporedno in v ozki povezanosti z razvojem tehnike in civilizacije. Nekaka rojstna dežela stroja je Anglija, ki je nekaj časa imela takorekč monopol na izdelovanje. Okrog petdesetih let 19. stoletja se je razvila v Nemčiji, kmalu nato pa tudi v Zedinjenih državah Severne Amerike velika strojna industrija. Te tri države so še danes izdelovalnice treh četrtin vseh strojev svetovne produkcije.

Da se je izdelovanje strojev začelo v Angliji in ne v Nemčiji, je iskati v znanem dejstvu, da so imeli Angleži, ki so se že davno preje polastili dveh tretjin zemeljske oble, na razpolago že takrat vse potrebne jim surovine, pridobivajoč jih iz svojih kolonij s cenanimi delovnimi silami. Sličnemu naključju gre zasloga tudi za razvoj in razmah ameriške strojne industrije. Tudi tam so iz prostrane domače zemlje na lahek in cenen način s sujnji in naceljenci iz vseh delov sveta pridobivali predvsem premog in železo, ki predstavljata povsod predpogoj za ustanovitev in razvoj strojne industrije.

Nemška strojna industrija se je pa kljub nezadostnim lastnim surovinam v razmeroma kratkem času ne samo uveljavila, temveč postala je celo že davno pred prvo svetovno vojno nevaren tekmeč anglo-ameriški industriji na svetovnem tržišču. Nemški stroji, ki so se eksportirali v vse dele sveta, so se priljubili vsem narodom. Po svoji izdelavi, točnosti, preciznosti, daljši življenjski dobi, duhovitejšem mehanizmu, večjih in hitrejših storitvah ter solidni ceni so postali ne samo ugledni in cenjeni, temveč naravnost iskani.

Med vsem nemškimi industrijskimi eksportnim blagom, ki je šlo v širen svet, so igrali ravno stroji prvo vlogo. Vzrok izbruha prve svetovne vojne, ki jo nadaljujemo z današnje vojno, je tudi v precejšnji meri iskati v zavisti Anglo-Amerikancev, ki niso privoščili Nemčiji uspešnega ter njim do neke mere nevarnega tekmovanja z boljšimi stroji in seveda tudi z ostalimi industrijskimi izdelki. Zato se ni čuditi, da je njihov vojni cilj poraz Nemčije ter odvzem njene industrije z demontiranjem in uničenjem vseh strojnih naprav, ki predstavljajo nemško industrijo.

× Turčija pogreša nemške kemikalije. V Turčiji se v zadnjem času opaža pomanjkanje kemičnih izdelkov, katere je večinoma uvažala iz Nemčije. Da bi se temu odpomaglo, izdelujejo vladni in gospodarski krogi načrte za ureditev lastnih kemičnih tovarn, ki naj bi krile vse domače potrebe in po možnosti tudi izvažale.

× Izdelovanje glasbil, delov glasbil ter gramofonskih plošč je glasom odloka produkcijskega pooblaščenca za kovinske izdelke in sorodne industrijske pango prepovedano.

GOSPODARSKE VESTI

× Švicarska tekstilna industrija preživlja krizo. Razmere v švicarski tekstilni industriji so se poslabšale, ker je dobava surovin vedno težja. Omejitve v produkciji so povzročile krizo cen. Ker nimajo diriganja na tržiščih je prišlo do prodaje tekstilnih tovarn po izredno nizkih cenah. Pri tem gre seveda za podjetja, ki so finančno bolj šibka.

× Krompirjevi poganjki kot semenski krompir. V nekem Kreisbauernschaft-u Nemčije so napravili poskus s sajenjem krompirjevih poganjkov, ki so jih ločili od gomolja. Upeh se bil zadovoljiv in je s tem podan dokaz, da se za semenske vrbe ne bo treba vedno posluževati krompirjevih gomoljev, temveč bodo zadostovale samo cime.

× Ameriške banke odvarjajo svoje podružnice v Parizu. List »Schweizerische Handelszeitung« poroča o pripravah skoraj vseh velikih bank Združenih držav Severne Amerike za otvoritev svojih podružnic v Parizu. Verjetno bodo tvrdke »Chase National Bank«, »National City Bank«, »Guaranty Trust Company« in »J. P. Morgan Company« kmalu zastopane v Parizu.

× Prodaja avtomobilov na Švedskem. Medtem ko so na Švedskem pred vojno prodali okrog 50 tisoč avtomobilov letno, znaša v zadnjih letih število prodanih avtomobilov 2000. Švedska industrija računa z velikimi kupčijami po vojni.

× Cigarete v obliki tablet. Dansko časopisje poroča, da se bodo v doglednem času pojavile na trgu cigarete v obliki tablet. Pravijo, da je že prijavljenih osem patentnih zaščit iz inozemstva na tozadevno iznajdbo. Gre za tablete, izdelane iz tobačnega prahu, ki bodo liki ameriškemuzvečnemu gumiju nadomeščale kajenje.

× Kontrola navideznih delovnih razmerij. Do loče o odpravi navideznih delovnih razmerij v okviru totalne vojne vpostave so imele zadovoljiv učinek. Mnogoštevilne osebe, ki so stale v takih navideznih delovnih razmerjih, so se prijavile na totalno vojno vpostavo ter dobile odgovarjajoče vojno-važno delo. V ostalem se Arbeitsamt-i na podlagi zbranih podatkov trenutno bavijo s kontrolo še morebitnih navideznih delovnih razmerij. Ugotovljene primere se bo kaznovalo.

× Svica je ustavila eksport vojnega materijala. Švicarska vlada je sklenila, da se počenši s 1. oktobrom 1944 iz Švice ne eksportira nikakršnega vojnega materijala več v države, ki so v vojnem stanju.

scher-ja, ki so postali žrtve bojev s tujimi tolpami.

* **Smrt Gauleiterja Josefa Bürckel-a.** V Neustadt/Weinstraße je preminul na posledicah vnetja pljuč Gauleiter in Reichstatthalter Josef Bürckel, star 49 let. Pokojnik je bil eden izmed najstarejših priistašev Adolfa Hitler-ja. V svetovni vojni je bil vojni prostovoljec. Povojni je služboval kot učitelj ter bil med prvimi, ki so v Nemčiji širili nacionalsocializem. V času francoske zasedbe rheinskega področja so ga Francozi vtaknili v ječo, preganjan je pa bil tudi v času weimarske republike. Leta 1926 je postal Gauleiter stranke v Pfalz-u. Leta 1934 je postal Reichskommissar za Saarland, leta 1938 pa Reichskommissar za združitev Avstrije z Nemčijo. Ves svoj vek je posvetil nacionalsocialističnemu gibanju.

* **Ustanovitev značke za dobre strelce.** Führer je ustanovil Scharfschützenabzeichen (značka za dobro streljanje) s puško poedincev, ki se bo podeljevala strelcem armade in Waffen-SS. Scharfschützenabzeichen je ovalne oblike z glavo orla in hrastovim listom ter ga bodo nosili na desnem rokavu v treh stopnjah. S tem bo omogočeno podeliti vidne znake odlikovanja istim posameznim dobrim strelcem, ki se bodo v boju kot bojovniki-poedinci odlično postavili s svojimi puškami.

* **Za obrambo delovne discipline.** Generalni pooblaščenec za delovno vpostavo je lani izdal določbo, po kateri so obratovodje odgovorni za delovno vpostavo, da se doseže najvišje delovne storitve. Dne 23. septembra 1944 je pa izšla nova določba, ki predstavlja dopolnilo lanskoletne. Dopolnilo nudi obratovodjem disciplinarna sredstva za brezobzirno nastopanje zoper postopače po obratih. Podlaga tvori za to kartoteka o zabeleži časa, ki ga člani posade ne prebijejo pri delu. Obratovodja je opravičen kontrolirati neopravičeno odsotnost od dela ter isto nadoknaditi s pritegnitvijo na delo po sobotah popoldne, nedeljah ali pa v času počitniškega dopusta. Nadaljnja možnost je odvzem dodatnih živilskih kart ter vrnitev istih prehranjevalnih uradov. Razem tega obstoja možnost, da obratovodje kaznujejo neopravičeno izostajanje od dela z denarnimi kaznimi. V celoti gre samo za to, da se zavaruje socialna pravičnost, ker ima danes, ko gre za vse, nemški narod pravico zahtevati od vsakega človeka popolne delovne storitve.

* **Nadaljnji ukrepi totalne vojne vpostave.** Dne 26. septembra je glavni pooblaščenec Reich-a za totalno vojno vpostavo Reichspropagandaminister Dr. Goebbels izdal sedem novih odredb, ki bodo zopet pridobile lepo število delovnih sil za oboroževalno industrijo in oboroženo silo. Ustavilo se bo delovanje vseh uradniških šol za izobrazbo in poklicno izpopolnjevanje uradnikov. Nadalje se bo poenostavilo delovanje Rechnungshofa. Hranilnice bodo poslovale za sprejemanje strank kljub znižanemu stanju osebja dalje kakor doslej. Z uvedbo tobačne karte, ki bo veljala za štiri periode, se bo prišlo do delovne sile in papir. Ustavitev prirejanja razstav in sejmov doma in v inozemstvu je dala tudi nekaj delovnih moči. Gostilniška in prenoževalna podjetja se bo liki trgovinam na drobno prilagodilo totalni vojni vpostavi, zaprli so pa takoj vse tri javne igralne banke.

* **Prva pomoč pri porodih.** Na mestu je, če se po letalskih zakloniščih na vidnih prostorih namesti naslov babice, in sicer tam, kjer se nahajajo že naslovi najbližje rešilne postaje.

* **Šestdesetletnica vojaškega službovanja.** 1. oktobra je obhajal 60-letnico vojaške službe General der Infanterie Dr. Freiherr von Bardolff. Imenovan general je bil vodja vojaške pisarne avstrijskega nadvojvode-prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ob katerega mrtvaškem odru je stal leta 1914 v Sarajevu. V svetovni vojni si je na čelu svoje divizije priboril največje avstro-ogrske odlikovanje Maria-Theresia-Orden, red, ki so ga dobili odličnjaki med najboljšimi. Tretji del svojega življenja je ta mož posvetil urešanju Velike Nemčije.

* **Imenovanje novih kardinalov.** Iz Rima poročajo, da namerava papež sklicati novembra 1. konzorcij, da bi imenoval dvajset novih kardinalov na trenutno izpraznjena mesta.

* **Novo odredbe.** »Verordnungs- und Amtsblatt des Ches der Zivilverwaltung in der Untersteiermark« Nr. 21 v. 29. September 1944 razglasa sledeče: 1. Odredba o zopetni uvedbi normalnega časa v zimi 1944-45. 2. Odredba o 60-urnem tedenskem delu. 3. Določba o povračanju med pri kratkotrajnih zasebnih delih. 4. Razglas, zadevajoč določbo o zahtevah obveznikov na delovno povračilo pri kratkotrajnih zasebnih delih, ki trajajo dalje kakor tri dni. 5. Dvanajsti razglas o popisu in pre-

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za hrabrost, izkazano v bojih na frontah, so dobili **Eisernes Kreuz II. Klasse**: Gefreiter Anton Diviak in **SS-Oberscharführer** Daniel Hafner iz Marburga, Ortsgruppe VI; Gefreiter Herbert Raner, Ortsgruppe Oberrotwein, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Franz Marischitsch iz Görz-a am Draufeld bei Kranichsfeld; Gefreiter Leonhard Seschel iz Hartensteina, Kreis Marburg-Land; Grenadier Karl Bresnik, Ortsgruppe Kranichsfeld, Kreis Peltau; **SS-Sturmmann** Alois Schäffer, Grenadier Franz Schäfer in Gefreiter Franz Koren iz Marburga Ortsgruppe VI; Unteroffizier Erich Michelag iz Ortsgruppe Gonobitz, Kreis Marburg-Land.

Eisernes Kreuz I. Klasse je dobil Gefreiter Josef Janschekowitsch iz Bründla a. d. Drau. Imenovani si je priboril v zimi 1943-44 že odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse.

gledu Spodnještajercem za vojaško službo in Reichsarbeitsdienst. 6. Razglas, zadevajoč poenostavljenje hišnega gospodinjstva, blagajništva in računstva občin, ki spadajo Kreisom. 7. Razglas, zadevajoč tehniške izdelke iz železa.

* **Smrtna kosa.** Na pokopališču v Draufweiterju so položili k večnemu počitku Pg. Diplom. Ing. Rudolf-a Kastellitz-a, ki je postal žrtev tujih tolp.

* **Smrtna kosa.** V bolnišnici v Cilli-u je umrl te dni posestnik in ekonom Alois Gaischek iz Erprepeljali v Erlachstein ter ga tamkaj položili k večnemu počitku.

* **Padel pri letalskem napadu.** Tako bodo glasom najnovejših predpisov knjižili Standesamt-i žrtve letalskih napadov v svojih knjigah.

* **Smrt znamenitega umetnika v jahanju.** V Wien-u je umrl podpolkovnik v pok. Alois Tschech, ki je veljal za najboljšega jahača bivše avstro-ogrske armade. Na velikih konjskih dirkah v Wien-u, Graz-u, Budimpešti, Krakovu in v Frankfurt-u a. M. si je priboril prve zmagaje ter je užival na področju jahalne umetnosti v jahalnih sportnih krogih največji ugled.

* **Steierland.** Oktobrska številka imenovane vojaškega glasila Gau-a Steiermark, izdaja za Spodnjo Stajersko, objavlja na prvi strani kmetijsko zahvalno pesem »Erntedank«. Besedilo je izpopolnjeno z okusnim posnetkom in vinskim moštom, ki ga je napravil M. Pfeifer iz Marburga. O vojno-političnem položaju govori članek Hauptmanna Ritter von Schramm-a. Sledijo poročila o novostih iz vseh sedem spodnještajerskih Kreisov. Diplom-inženier Josef Sollgruber je napisal prispevek o premočopkopni industriji v Kreis-u Trifail, ki ga izpopolnjuje pet slik. Zabavni del lista je izpolnjen z resnim in humorističnim čtivom.

* **90-letnico rojstva** je obhajal bivši veletrovec z lesom gospod Josef Felber v Marburg-u. Otak, na katerem se nahaja znano lepo kopalniško mesto Marburg, je dobilo svoje ime po Felberjevih.

* **Nadzorovanje gostilniškega prehranjevanja ljudstva.** Gauleiter Gau-a Oberdonau je na svojem področju uvedel kontrolo gostilniškega prehranjevanja prebivalstva. Gre predvsem za nadzorovanje gostiln, da dobi prebivalstvo, ki je navezano na gostilniško prehrano, stvarno tudi na krožnik tiste redilne vrednosti, ki mu pripadajo po oddanih živilskih kartah.

* **Raje v nemško ujetništvo, kakor v svobodi pri tolpah.** Nemci so nekje v Bosni sestrelili anglo-ameriški bombnik, posadka se je pa rešila s padali. Osem mož so nato polovile nemške čete, deveti je pa padel v roke Titovim tolpam. Par dni po tem dogodku je pa prostovoljno pobežnil od banditov deveti član bombniške posadke in se javil nemškim četam s prošnjo, da ga odvedejo v nemško vojno ujetništvo, rekoč: »Raje sem vojni ujetnik, kakor pa bojevnik za svobodo pri tolpah.«

* **Tobačne karte za 16 tednov.** Počenši z 68. dodelilno periodo bodo tobačne karte sestavljene z veljavnostjo za 16 tednov, to je štiri dodelilne periode.

* **Izkazi o delovni vpostavi na potovanjih.** Potujoče občinstvo kontrolirajo organi državne oblasti na železniških voznjakh v pogledu izkazov. Potujočim ženam, ki so podyržene delovni vojni vpostavi ali pa stojijo v poklenem delu, se priporoča, da razen osebne izkaznice ali legitimacije nosijo seboj tudi potrdilo delodajalca, da so zaposlene, ali pa potrdilo Arbeitsamt-a, da so se za delo prijavile. Na ta način se lahko izogonejo neprijetnim ugotovitvam.

Prispevajte

v nedeljo, dne 8. oktobra 1944, v hišno zbirko za Kriegs-WhW!

MALE VESTI

* **Smrt za Führerja in domovino.** V Zellnitz-u (Kreis Marburg-Land) so se na slavnosten način poslovili od Ing. Franza Wendner-ja, ki je postal žrtev tujih tolp. Pokojnik je bil Ortsgruppenführer in obratovodja elektrarne Faal.

* **Junaška smrt nemškega poslanika.** Nemški poslanik v Bukarešti, Manfred Freiherr von Killinger, je pri obrambi poslopja nemškega poslanništva v Bukarešti, ki so ga napadli romunski vojaki, padel junaka smrti za Führer-ja in Reich. Napad na poslanništvo so izvršili v namenu, da bi na protipraven način polovili osebje nemškega poslanništva ter ga izročili boljševikom v svrhu odгона v Sibirijo.

* **Junaška smrt.** Na fronti v Karpatih je našel junaka smrti za Führerja in domovino SA-Obersturmbannführer in bivši vodja Wehrmannschaftsstandarte Luttenberg, Leutnant der Gebirgsjäger Albert Kampf.

* **Junaška smrt nemških generalov.** Na vzhodnem bojišču sta padla Eichenlaubträger General der Infanterie Friedrich Mieth, poveljujoči general armadnega korpusa in Ritterkreuzträger Generalmajor Friedrich Blümke, poveljnik infanterijske divizije. V Italiji je padel Ritterkreuzträger Generalmajor Wilhelm Crisolti, poveljnik letalske divizije, in Generalmajor Werner Dürking, pooblaščen z vodstvom grenadirske divizije.

* **Zadnja pot padlih članov Wehrmannschafte.** V Cilli-u so dne 28. septembra položili v hladni grob padle člane Wehrmannschafte Josefa Pernta-a, Johanna Koller-ja in Rudolfa Tscherman-

Deutsche Reichslosterie

Über 100 Millionen RM
= 480 000 Gewinne und 3 Prämien

6 × 500 000

3 × 300 000

3 × 200 000

18 × 100 000

24 × 50 000 usw.

Lospreise je Klasse für
1/4 3.-, 1/4 6.-, 1/4 12.-, 1/4 24.- RM.
Ziehung 1. Klasse am 13. und
14. Oktober 1944.

Ich bestelle hiermit

1/4 1/4 1/4 1/1 Los
Nichtgewünschtes bitte streichen

Name:

Wohnort:

Straße:

WESIACK

Staatliche Lotterie-Einnahme
(12a) Marburg-Dr. u. Herrng. 25
Postscheck-Konto: Wien 1164 62
838 Fernsprecher: 20:97

OSRAM

macht vieles leichter:

- auch

Qualitätsarbeiten.

Die bewährte Lichtfülle der
OSRAM-Lampe allein tut's
freilich nicht - ein lichtgestimm-
tes Herz dazu; und die Ar-
beit wird beschwingt.

OSRAM.

*viel Licht für
wenig Strom!*

Versuche Dein Glück

bei

PAULMICH

Staatliche Lotterie-Einnahme
Graz, Postfach 259

Ziehung der 1. Klasse der 12. Deut-
schen Reichslosterie am 13. und
14. Oktober 1944.

3796

Nebensächlich oder unwichtig

sind heute viele alte
Gewohnheiten gegenüber
dem einen Ziel: Dem baldi-
gen Sieg. Zahnpflege ist
zwar nicht unwichtig, aber
Aufmachung u. Geschmack
einer Zahnpasta. „Rosod-
ont“ bittet hierfür eben-
falls um Verständnis.

Rosodont
Bergmanns feste ZAHNPASTA

Wir geben die traurige
Nachricht, daß unser lie-
ber Sohn, Bruder, Schwager
und Nefte

Franz Janise

Grenadier

im 18. Lebensjahre an der Süd-
front am 18. August 1944, den
Heidentod fand

Siegharts, Wurz, am 2. Okto-
ber 1944. 660

In tiefster Trauer:

Lorenz und Franziska, Eltern;
Vinzenz, Maria, Johann, dzt.
im Felde, Ladislaus, Brüder.

In unermesslicher Trauer
geben wir allen Verwand-
ten und Freunden die
traurige Nachricht, daß unser
erzetzlicher lieber Sohn u. Bruder

Felix Petek

Gefreiter

am 19. August 1944, im blühen-
den Alter von 23 Jahren, an
der Ostfront gefallen ist.

Wer unseren lieben Felix kan-
nte, weiß, was wir verloren ha-
ben. 665

Stangelberg, Benedikten, im
Felde, am 2. Oktober 1944.

In tiefer Trauer:

Johann und Maria Petek, Eltern;
Franz, dzt. im Felde und Johann,
Brüder; Theresia, Maria, Ottilia,
Ludmilla, Schwestern; Pater Sem-
litsch und August Skamitsch,
Schwager, und alle übrigen Ver-
wandten und Bekannten.

Tiefbetrieht geben wir
die schmerzliche Nachricht,
daß unser lieber Nefte u.
Fidel

Franz Nowak

Gefreiter in einem Panzer-
Gren.-Rgt.

am 21. August 1944, an der
Ostfront, im Alter von 23 Jah-
ren gefallen ist.

Pickern, Siebendorf bei Pettau,
am 2. Oktober 1944.

Alois Nowak, Onkel; Georg No-
wak, Großvater. 658

Tiefbetrieht geben wir die Trau-
rige Nachricht, daß unser lieber
Vater, Großvater, Schwiegervater,
Bruder, Onkel, Herr

Anton Krofl

am 2. Oktober, um 13.20 Uhr,
im 67. Lebensjahre, nach lan-
gem, unsagbar schwerem, mit
Geduld ertragenem Leiden, sanft
entschlafen ist. Das Begräbnis
des teuren Heimgegangenen fand
am Mittwoch, den 4. Oktober,
um 16 Uhr, von der Pfarrkirche
Mahrenberg zum Familiengrab
statt.

Wuchern, Württemberg, Dra-
chenburg, Kakanj Bosnien, am 3.
Oktober 1944.

In tiefer Trauer Anton Böhm,
Sohn; Elise Traup, Stieftochter;
Maria Böhm, geb. Lauko, Schwie-
gertochter; Johann und Josef,
Brüder; Emma, Schwester; En-
kel und Enkelinnen und alle
übrigen Verwandten. 663

Für die herzliche Anteilnahme
und die vielen Kranz- und Blu-
menspenden anlässlich des schmerz-
lichen Verlustes unserer uner-
müdlich für uns besorgten Mut-
ter, Frau **CXCILIE KRUSCHITSCH**,
sowie für die zahlreiche Teil-
nahme am letzten Wege sprechen
wir allen, besonders den Herren
Prof. Kardinar, Kan. Schagar und
Jaksche unseren herzlichsten
Dank aus.

Cilli, Knittelfeld, Zagorsko kod
Blaskoga, im September 1944.

Die tieftrauernde Familie
KRUSCHITSCH

Wir geben die traurige Nach-
richt, daß unser lieber, guter
Gatte, Vater, Schwieger- und
Großvater, Herr

Josef Gruschovnik

Reichsbahner I. R.

am 27. September, im Alter von
72 Jahren, nach längerem Lei-
den verschieden ist. Das Lei-
chenbegängnis fand am Freitag,
den 29. September 1944, um
15.30 Uhr, auf dem Magdalenen-
friedhof in Drauweller statt.

Marburg-Dr., Trebinje, Aran-
djelovac, Windischgraz, am 27.
September 1944. 661

In tiefer Trauer: **Mithilde Gr-
schovnik**, Gattin; **Josef und Ru-
dolf**, Söhne; **Bisa und Marica**,
Schwiegertöchter; **Vera und Sil-
va**, Enkelkinder, und die übrigen
Verwandten

Wir geben die traurige Nach-
richt, daß unser innigstgeliebter
Gatte, Vater, Onkel, Schwieger-
vater, Großvater und Schwager,
Herr

Franz Jelen

am 30. September 1944, um halb
6 Uhr, uns für immer verlassen
hat.

Die Beerdigung unseres lieben
Toten fand am Dienstag, den 3.
Oktober 1944, um 16.15 Uhr, am
Städtischen Friedhofe statt.

Die Seelenmesse wurde am 4.
Oktober 1944, um halb 7 Uhr,
in der Pfarrkirche gelesen.

Cilli, Rudolfswert, Laibach,
Podgradiska, Triest, Amerika, am
30. September 1944.

Die Tieftrauernden:

Agnes Jelen, geb. Schmscher,
Gattin; **Laura, Franz und Maria**,
Kinder; **Ing. Camello Budihna**,
Schwiegersohn; **Josef, August**,
Rosalia, Geschwister; **Matasa**,
Marlan, Enkelkinder; Familien:
Jelen, Zavodjal, Schmacher,
Scholdin, Bedenk. 845

Kleiner Anzeiger

Realitäten und Geschäftsverkehr

Grundbesitz, mittlerer Größe, zu kaufen
gesucht: Stadtnähe, wünschlich mit Wein-
garten und Obstgarten. Au' Wunsch kann
der Verkäufer bis zum Tode Wohnung
im Hause weiter behalten. Zuschriften
erbeten an die „Verw. des Staj. Gosp.“
unter „Grundbesitz-Kauf“ 652-2

Zu kaufen gesucht

Pferd zu kaufen oder zu leihen gesucht,
auch gegen Tausch. Marburg-Dr., Bubak-
gasse 36. 656-4

Offene Stellen

Winzerfamilie, brave und ehrliche, mit
4-5 Arbeitskräften, auf einen schönen
Weingutsbesitz gesucht. Der Posten ist
sicher oder am 8. November beim Win-
zerwechsel anzutreten. Anschrift erliegt
in der Verw. d. B. 800-6

Winzer mit 5 Arbeitskräften wird ge-
sucht. Farbenhandlung Sabukoschek, Ed-
mund-Schmid-Gasse 9, Marburg/Dr. 833-6

Tischlerlehrling wird sofort aufgenom-
men. Ignaz Griletz, Cilli, Eschenbacher-
straße 23. 842-6

Gesucht wird eine Wirtschatteria für grö-
ßeren Hof, Pflanzengarten, Verköstigung
von 3-5 Leuten, Betreuung des Geflü-
gels, von 3-4 Schweinen (Schweinemagd
ist da) Aufsicht bei 3 Kühen, Ordnung
halten im Hofe. Angebote an die Admi-
nistration des Blattes unter „Wirtschaf-
terin“ 840-6

Suche ehrliche, fleißige Winzerfamilie für
Weingarten in der Nähe Marburgs. Zu-
schriften unter „Winzer“ an die Verw.
des Blattes. 841-6

Ruhiges Winzerhepaar mit Arbeitskennt-
nis im Obst-, Garten Feld- und Weinbau
sowie Viehhaltung, wenn möglich mit
drei bis vier Arbeitskräften für Dauer-
stellung in der Untersteiermark wird so-
fort aufgenommen. Offerte unter „Eil-
post“ an die Verw. des Blattes. 638-6

Faßbinder per sofort gesucht für Obst-
und Weinbauschule Marburg/Drau. 627-6

Drei bis fünf Arbeitskräfte für Winzerei
am Stadtrand werden aufgenommen. Rei-
ser, Marburg-Dr., Girstmayerstraße 2.
851-6

Suche Wirtschatterin bis 50 Jahre, gute
Köchin, auf kleinen Landbesitz. Anträge
unter „M. G.“ Postingernd Kirchberg in
Büheln. 659-6

Ochsenknechte dringend gesucht. Be-
zahlung in Barlohn und Deputaten. An-
träge an Forstverwaltung Wurmberg.
845-6

Heirat

Winzer, 42 Jahre alt, Witwer, sucht zw.
Ehe Witwe oder Fräulein. Zuschr. an die
Verw. des „Staj. Gosp.“ unter „Baldi-
ge Heirat“ 654-12

Xitorer Herr sucht zwecks Ehe eine Le-
bensgefährtin im Alter von 35 bis 45 J.
Näherin bevorzugt. Zuschr. unter „Pen-
sionist“ an die „M. Z.“ Cilli. 846-12

Funde - Verluste

Schwarze Einkaufstasche mit zwei Seiten-
taschen und Inhalt: ein Schlüssel wurde
am Montag, den 25. Sept. nachmittag im
Thesener Autobus vergessen. Der ehrl.
Finder wird gebeten, dieselbe gegen Be-
lohnung bei Terguschek Triesterstraße
73, abzugeben oder zu verständigen.
653-13

Zelluloidmappe mit verschiedenen Doku-
menten, lautend auf Johann Hauptmann,
am 27. Sept. auf dem Wege von Wolfs-
tal 3 bis Marburg verloren. Abzugeben
gegen Belohnung bei Hauptmann, Domko-
gelgasse 2. 655-13

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

GERICHT MARBURG-Dr.

Marburg, den 29. September 1944.
A. Z.: 8 U 12/44.

ÖFFENTLICHE LADUNG!

Gegen **Matthias Schkaffar**, geboren in Ordrance
(Ungarn), Landwirtssohn, zuletzt in Kreuzdorf Nr. 22,
Untersteiermark, wohnhaft, derzeit flüchtig, ist das Straf-
verfahren wegen unerlaubten Grenzübertritts am 17. Juni
1944, und Schmuggel von Zigaretten hier anhängig. Er ist
nach §§ 396, 401, Absatz 1 und 2 und § 403 RAO straf-
bar. 847

Die Hauptverhandlung findet am 25. Oktober 1944,
um 8 Uhr vorm., Zimmer 84, sta. St. in der Halle
des Ausbleibens des Flüchtigen durchgeführt und wird
das Urteil vollstreckbar.

AGR. Dr. Herman.

Verschie- denes

Diesel-Motor, 16 h.
20 PS, tauschge-
gen Herrenanng.
Johann Baumann,
Schmied, Unter-ja-
kobsstal 72. 664-14

Dreschmaschine m.
Handbetrieb wird
getauscht geg. Kuh-
Einspänerwagen.
Lach Maria, Nika-
lai 34, Kutsch. 662-14

Upštevalje letalske predpise

OG LASUJ